

ELJÖTTEK AZ ANGYALOK

TISZTELT OLVASÓINK,

a Felvidéki Magyarok 2019/4. számával 34. alkalommal jelenik meg elektronikus folyóiratunk.

Legutóbbi a rendszerváltozás 30. évfordulóján jelentkeztünk, az tematikus kiadvány volt. Most az azóta eltelt eseményekből válogattunk, és tekintettünk előre két hónapot. 2020. február 29-én ugyanis parlamenti választás lesz Szlovákiában. Felsoroljuk a választáson induló pártokat, ismertetjük a Magyar Közösségi Összefogás képviselőlistáját. Természetesen nem csak száraz adatokat közlünk, több publicisztikai anyag szól az elvárásokról, célokról.

Legközelebbi számunkban részletesen kívánjuk elemezni a választások eredményeit. Bízunk abban, hogy nem ismétlődik meg az, ami az idén történt az európai parlamenti választások során, azaz, hogy képviselő nélkül marad a felvidéki magyarság.

A szlovákiai belpolitikai terén szólunk nemzeti szimbólumain védelméről, és a botrányos történelemhamisításokról is. A Magyarországon történtek közül a Magyar Állandó értekezlettel foglalkozunk.

Beszámolunk kiadónk, a Szövetség a Közös Célokért közgyűléséről, és az ott bemutatott Pogány Erzsébet Emlékkönyvről is, amely – sajnos – a meg nem élt 60. születésnapon jelent meg. Bebizonyosodott, hogy Pogány Erzsébet (kiadónknak, a Szövetség a Közös Célokért volt igazgatója) szellemi öröksége továbbra is hatással van közéletünkre.

Most sem marad el a történelemóra, ezúttal az 1918-1919-es felvidéki cseh expanzióval szembeni magyar ellenállás kevésbé ismert fejezetét elevenítjük fel.

Iskoláink helyzete és jövőképe állandó témakör, így van most is. A kultúra-rovatot pedig ezúttal kiváló rockénekeseknek szenteltük

Elektronikus folyóiratunk a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával jelent meg. Olvasóinknak kellemes időtöltést és boldog új évet kívánunk.

A szerkesztők

2020. február 29.: 25 induló

A 2020. február 29-i parlamenti választáson 25 politikai szubjektum méretteti meg magát. A 150 tagú Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába (azaz a parlamentbe) a bejutási küszöb legalább öt százalék (egyedül induló politikai szubjektumok esetében). Legtöbbjükről keveset hallottunk eddig is, és ez így lesz ezután is. Itt a lista (miután a magyar fordítás nem hivatalos, a szlovák belügyminisztérium honlapján olvasható elnevezéseket is közöljük).

- 1 Andrej Hlinka Szlovák Néppárt / Slovenská ľudová strana Andreja Hlinku
- 2 Jó választás / DOBRÁ VOLBA
- 3 Szabadság és Szolidaritás / Sloboda a Solidarita
- 4 Család Vagyunk / SME RODINA
- 5 Újjászületés Szlovák Mozgalom / Slovenské Hnutie Obrody 5
- 6 Az Emberekért / ZA LUDÍ 6
- 7 Ebből Elegünk Van / MÁME TOHO DOSŤ !
- 8 A Jobboldal Hangja / Hlas pravice
- 9 Szlovák Nemzeti Párt / Slovenská národná strana 9
- 10 Demokrata Párt / Demokratická strana
- 11 Egyszerű Emberek és Független Személyiségek, NOVA, Keresztény Unió, Változás Alulról / OBYČAJNÍ LUDIA a nezávislé osobnosti (OLANO), NOVA, Kresťanská únia (KÚ), ZMENA ZDOLA
- 12 PSZ-Együtt koalíció / Koalícia Progresívne Slovensko a SPOLU - občianska demokracia
- 13 Polgármesterek és Független Jelöltek / STAROSTOVIA A NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI 13
- 14 99% Polgári Szavazat / 99% - občiansky hlas
- 15 Kereszténydemokrata Mozgalom / Kresťanskodemokratické hnutie
- 16 Szlovák Liga / Slovenská liga
- 17 Haza / VLASTĚ
- 18 MOST – HÍD
- 19 IRÁNY Szociáldemokrácia / SMER - sociálna demokracia
- 20 Szolidaritá - A Dolgozó Szegénység Moizgalma / SOLIDARITA - Hnutie pracujúcej chudoby
- 21 A Nép Hangja / HLAS LUDU
- 22 Magyar Közösségi Összefogás / Maďarská komunitná spolupatričnosť
- 23 A Szlovák Nemzet Munkája / Práca slovenského národa
- 24 Kotlebáék - Mi Szlovákiánk Néppárt / Kotlebovci - Ľudová strana Naše Slovensko
- 25 Szocialisták.sk / Socialisti.sk

A felvidéki magyarok szavazataiért most sem indul egységes párttömörülés. A Magyar Közösség Pártja (MKP), a Magyar Fórum és az Összefogás megegyeztek, a Most-Híd külön indul.

Magyar Közösségi Összefogás

Szem előtt tartva a magyar közösség és az általa lakott déli országrész érdekképviselőinek fontosságát, mi, szerződő felek fontosnak tartjuk a közös magyar választási lista létrehozását, hogy a szlovákiai magyarság 2020 után méltó parlamenti képvisellel rendelkezzen, amely képviselet megkezdheti a déli régiók felzárkóztatását, a magyar közösség helyzetének javítását.

Történelmi felelősségünk az összefogás, hogy általa biztosítsuk a magyar érdekképviselőt és megkezdjük a közösségünkön belüli politikai árkok betemetését. Feladatunk, hogy folytassuk a 89-es bársonyos forradalom utáni magyar politikai generációk megbecsült hagyományát: a magyar érdekképviselőt a demokratikus, reformorientált oldalon áll és segíti az ország közállapotainak javítását.

A jövőre százéves szlovákiai magyar közösség megmaradásának egyik záloga a parlamenti érdekképviselő. Közös célunk, hogy a magyarság hozzájáruljon a kormányváltáshoz, egy demokratikus, jogállamként működő Szlovák Köztársaság megteremtéséhez. Abban az országban, amelyben joguralom van, érvényesülnek az emberi jogok, ott érvény szerezhető a magyarság számára kulcsfontosságú kisebbségi jogoknak.

Célunk, hogy látszatintézkedések helyett a magyar közösség megmaradását szolgáló alapvető változásokat eszközöljünk ki, hogy megkezdődjön az elmúlt harminc év nagy veszteséneke számító déli országrész felzárkóztatása. A cél nem a parlamenti képviselet, hanem a valós eredmények, a közösség megmaradása és fejlődő pályára állítása.

A fenti értékeket szem előtt tartva és a megfogalmazott célok érdekében a Magyar Közösség Pártja, a Magyar Fórum és az Összefogás közös magyar választási listát állít, amely Magyar Közösségi Összefogás néven indul a 2020-as parlamenti választásokon.

A képviselet biztosításának célját szolgáló megegyezés során kompromisszumokat kötötünk, ám elveinket és értékeinket nem tettük alku tárgyává. Ezen memorandum útján, közös értékeink és érdekeink képviseletét vállalva fordulunk minden magyar és magyar érzelmű választóhoz, dél-szlovákiai szavazóhoz és üzenjük: ne mondjunk le jogainkról, gyermekeink jövőjéről szülőföldünkön! Ennek érdekében kérünk mindenkit, támogassa a közös magyar listát!

Kelt Pozsonyban, 2019. november 28-án.

*Menyhárt József
Magyar Közösség Pártja*

*Simon Zsolt
Magyar Fórum*

*Mózes Szabolcs
Összefogás*

Bárdos Gyula: Csak a közösség a fontos!

Bárdos Gyula listavezető a Pátria Rádió stúdióvendégeként elmondta, kifejező névnek tartja a Magyar Közösségi Összefogást, amelyben az azt létrehozó mindhárom párt, a Magyar Közösség Pártja, a Magyar Fórum és az Összefogás is benne van.

Finta Márk kérdéseire válaszolva Bárdos elmondta, jobb lett volna, ha teljes egységben indulnak a felvidéki magyar pártok a 2020. február 29-ei parlamenti választáson, ám a tárgyalások során nem jutottak egyezésre, ugyanis a Most-Híd nem volt hajlandó elhatárolódni a Smerrel való közös kormányzástól.

Bárdos szerint ez hiba volt, a választók irányába egyértelműsíteni kell egy pártnak, hogy kivel hajlandó együtt kormányozni, és kivel nem. Különösen olyan tragikus események ismeretében, amikor egy újságíró és a menyasszonya gyilkosság áldozatává váltak. Egy ilyen helyzetben kormányváltásnak kellett volna bekövetkeznie, ám csak kozmetikai változásokra került sor. „Állítólag ez a kormány azért jött létre, hogy gátat szabjon a szélsőségeseknek. Pontosan az ellenkezője történt” – mondta Bárdos. Arra az újságírói felvetésre, amely az oligarchiáknak, a nagyvállalkozóknak, illetve a magyar kormánynak a Magyar Közösségi Összefogásra gyakorolt esetleges befolyására vonatkozott, Bárdos leszögezte, hogy ez félrevezető információ, amely a pontatlan tájékoztatás következménye.

Bárdos Gyula megtiszteltetésnek érzi, hogy listavezetője lehet a Magyar Közösségi Összefogásnak. Ezt valószínűleg annak is köszönheti, hogy öt évvel ezelőtt az MKP köztársaságielnökjelöltjeként a rá leadott voksok úgy haladták meg az öt százalékot, hogy a Most-Híd más jelöltet támogatott. Emlékeztetett arra is, hogy az MKP rögtön az európai parlamenti választások után felhívta a figyelmet a felvidéki magyar egység szükségességére, és arra, hogy folytatni kell azt a hagyományt, hogy a magyarok a jó oldalon állnak, ahogy tették ezt 1989-ben, és az ország európai integrációja során is.

A listavezető politikus hangsúlyozta, kizárólag a közösség a fontos. A felvidéki magyarság olyan komoly kihívásokkal szembesül, mint a népfogyatkozás, az asszimiláció vagy a kivándorlás, ilyen helyzetben megengedhetetlen az önző pártoskodás.

Bárdos Gyula bízik abban, hogy február 29-e után tisztességes képvisellete lesz a felvidéki magyarságnak, amelynek számaránya alapján csak egy politikai tömörülés lehet sikeres a választáson. Mint mondta, megoldást kell találni az önkormányzatiság kérdésére, a nyelvhasználati problémákra és a regionális különbségekre is. A Magyar Közösségi Összefogás programját január elején mutatják be.

Menyhárt József: Egységben van a jövő, az erő

Az MKP elnöke a Kossuth Rádióban is elmondta, hogy a tárgyalóasztalhoz mindenkivel leülhessen. „Az egyeztetések során világossá vált, hogy a félmegoldások sehová sem vezetnek” – fogalmazott, hozzátéve, hogy a Híd párt nem tudott elvi döntést hozni abban a kérdésben, hogy a Szlovákiát korrump országgá tevő Smer kormánytól elhatárolódjon.

Menyhárt szerint most kulcsfontosságú, hogy a magyar pártok a kormányváltó erőhöz csatlakozzanak. Hangsúlyozta: „három párt, a Magyar Fórum, a Magyar Közösség Pártja és a névváltoztatás után a Magyar Közösségi Összefogás magyar listát indít”.

Kifejtette azt is, hogy a választók elé olyan lista kerül, amely etnikai alapon azokat az elveket követi, melyek célja a polgári és nemzeti közösségek egyenjogú és egyenrangú társadalmi állapotának kialakítása.

„Szeretnénk elérni, hogy törvény szabályozza a nemzeti közösségek és a többségi nemzet viszonyának alapkérdéseit” – tette hozzá. Menyhárt rámutatott arra is, hogy a lista politikai képviselőként mindenképpen meg fogja jeleníteni azokat az ügyeket, amelyeket a felvidéki magyar közösség harminc éve fontosnak tart. Arra a kérdésre, hogy mennyire reménytelen abban bízni, hogy a Híd is belépjen ebbe az összefogásba, Menyhárt József úgy válaszolt, ennek a listának már most vannak tagjai, akik a Híd pártjából léptek ki a közelmúlt eseményeinek hatására.

„Az MKP Országos Tanácsa azon volt, hogy a két nagy párt megtalálja a közös hangot. Ezen a listán lesznek a Hídből kilépett politikusok és továbbra is nyitott a lehetőség, hogy aki szeretne magyarként, etnikai alapon politizálni, az erősítheti ezt a listát” – emelte ki Menyhárt. Elmondta viszont azt is, hogy az öt magyar politikai szubjektum mellett megjelentek a szlovák pártok magyar platformjai, amelyek rendkívüli veszélyt jelentenek. „Azt sugallják a magyar választóknak, hogy ők, szlovák pártként, magyar politikusokkal majd képviselni fogják az érdekeiket. De ez nem működik” – hangsúlyozta az MKP elnöke, aki szerint erre elég példát láttunk már az elmúlt évtizedekben.

„Egységben van a jövő, egységben az erő” – zárta gondolatait, hozzátéve, hogy a Híd számára még mindig adott a lehetőség, hogy újragondolja a helyzetet. „Úgy gondolom, hogy a Híd előtt még mindig ott a lehetőség – bár az álláspontok távolodnak –, hogy ha újragondolja ezt a kérdéskört, akkor a tárgyalások újratezhetőek” – fogalmazott. Valószínűnek tartja azonban, hogy a Magyar Közösségi Összefogás egysége mellé az MKDSZ és a Híd egy másik lista indítását tervezi. (Megj. a beszélgetés még a listák leadása előtt történt)

A Magyar Közösségi Összefogás (MKÖ) választási listája

Megj. A neveket úgy tüntettük fel, ahogy az a belügyminisztérium közzétette, csupán a keresztnév és a családnév sorrendjét fordítottuk meg:

1. Bárdos Gyula, Mgr., 61 éves, menedzser, Szenc
2. Mózes Szabolcs, Mgr., 40 éves, igazgató, Somorja
3. Öry Péter, Mgr., 47 éves, polgármester,
Csallóközsütörtök
4. Simon Zsolt, Ing., 49 éves, parlamenti képviselő,
Pádár
5. Menyhárt József, PaedDr., PhD., 43 éves, MKP-
elnök, egyetemi oktató, Nyékvárkony
6. Orosz Örs, Mgr., 34 éves, megyei képviselő,
Dunamocs
7. Domin István, Ing., 41 éves, polgármester, Izsa
8. Janits Erzsébet, PhD., 43 éves, szociológus,
Nyitra
9. Nagy József, Ing., 51 éves, környezetvédelmi
elemző, Dunaszerdahely
10. Cziprusz Zoltán, Ing., 31 éves, építészmérnök,
Rimaszombat
11. Farkas Iván, Ing., 54 éves, polgármester, Muzsla
12. Gál Zsolt, Mgr., Ph.D., 41 éves, egyetemi okta-
tó, Diósförgepatony
13. Furik Csaba, 49 éves, polgármester, Kisgéres
14. Zupko Tamás, 40 éves, polgármester,
Pozsonyvezekény
15. Gergely Papp Adrianna, Mgr., 47 éves, polgár-
mester, Debród
16. Bindics László, 38 éves, vállalkozó, Bős
17. Zachar Pál, Ing., 33 éves, robotikai mérnök,
Ipolság
18. Kiss Beáta, PaedDr., 50 éves, iskolaigazgató,
Nyírágó
19. Nagy Dávid, JUDr., LL.M., 32 éves, ügyvéd,
Érsekújvár
20. Iván Tamás, Ing., 28 éves, vállalkozó, Szepsi
21. Viola Miklós, MUDr., 49 éves, orvos, Gúta
22. Bolya Szabolcs, 37 éves, alpolgármester, Köbölkút
23. Horváth Árpád, 56 éves, polgármester, Gúta
24. Fenes Iván, PhDr., LL.M, MBA, 52 éves, pol-
gármester, Bős
25. Nagy Juraj, 47 éves, kultúraszervező,
Várhosszúrét

26. Agócs Gergely, Mgr., 33 éves, polgármester, Királyrév
27. Földváryová Terézia, Mgr., 52 éves, polgármester, Sárosfa
28. Ráczová Orsolya, MSc., 32 éves, kül- és biztonságpolitikai szakértő, Dunaszerdahely
29. Baranyay Zsolt, Mgr., 41 éves, ügyvéd, Zsigárd
30. Paulisz Marián, Ing., 34 éves, polgármester, Alsóbodok
31. Varga Tibor, 33 éves, polgármester, Kaposkelecsény
32. Ondová Reiter Flóra, Ing., 43 éves, projektmenedzser, Kassa
33. Bojtoš Tomáš, Ing., 40 éves, építésvezető, Nagykürtös
34. Sztruhár František, Ing., 43 éves, menedzser, Somorja
35. Szolárd Tichomír, 53 éves, gépészmérnök, Vágfarkasd
36. Miklós Daniel, Mgr., 25 éves, menedzser, Párkány
37. Marcinkó Zoltán, Mgr., 35 éves, polgármester, Béna
38. Régi Anikó, 52 éves, vállalkozó, Inám
39. Deák János, Ing., 39 éves, mezőgazdász, Tornalja
40. Juhász Peter, MUDr., 47 éves, főorvos, Rimaszombat
41. Orosz Csaba, 48 éves, polgármester, Somorja
42. Polák Ladislav, Ing., 49 éves, polgármester, Ekecs
43. Bacsó László, Bc., 45 éves, polgármester, Nyárasd
44. Hájos Zoltán, JUDr., 52 éves, jogász, polgármester, Dunaszerdahely
45. Geönczeöl Attila, 43 éves, borász, Párkány
46. Horváth Zoltán, MUDr., 56 éves, orvos, Dunaszerdahely
47. Bauer Ildikó, Mgr., 31 éves, városi képviselő, Komárom
48. Kovács György, Ing., 41 éves, egészségügyi szakértő, Pozsony
49. Bögi Pathó Melinda, PhD., 47 éves, polgármester, Zalaba
50. Csenger Tibor, Ing., 54 éves, Nyitra megye alelnöke, Zselíz
51. Cseri Zita, 53 éves, polgármester, Nagyölvéd
52. Csákvári Marian, 43 éves, polgármester, Csata
53. Balázs Peter, Ing., 33 éves, menedzser, Nagymegyér
54. Csurkó Eva, Mgr., 55 éves, iskolaigazgató, Kassa
55. Bugár Karol, Ing., 46 éves, menedzser, Somorja
56. László Zoltán, 47 éves, állami alkalmazott, Bajcs
57. Simon Csaba, Mgr., 34 éves, állami alkalmazott, Rozsnyó
58. Hudár Zoltán, Mgr., 28 éves, pedagógus, Csoltó
59. Štefán Ladislav, 38 éves, vállalkozó, Szádalmás
60. Flórián László, Mgr., 70 éves, nyugdíjas, Pozsony
61. Kaczová Eva, Mgr., 39 éves, polgármester, Nádzsereg
62. Biró László, Mgr., 51 éves, pedagógus, Galánta
63. Lancz Juraj, 45 éves, ügyvezető, Nagymácséd
64. Képes Alexander, JUDr., 34 éves, jogász, Buzita
65. Bara Zoltán, 44 éves, igazgató, Komárom
66. Bóna Zoltán, Bc., 29 éves, vállalkozó, Bátorkeszi
67. Hamerlik Richárd, Ing., 52 éves, főtárgyaló, Ipolynyék
68. Asbóth Attila, 55 éves, vállalkozó, Dunamocs
69. Gyarmati Tihamér, Ing., 55 éves, megyei képviselő, Komáromszentpéter
70. Szalay Rozália, Ing., 60 éves, polgármester, Kolzsonéma
71. Basternák Ildikó, Mgr., 57 éves, vezető gyógyszerész, Ógyalla
72. Dolník Tibor, Mgr., 56 éves, tanár, Bátorkeszi
73. Mikolai Attila, Mgr., 40 éves, menedzser, Komárom

74. Molnár Vojtech, 47 éves, ellenőr, Pelsőc
75. Molnár Tomáš, PhDr., 27 éves, rehabilitációs központ ügyvezetője, Vágfarkasd
76. Tárnok Magdaléna, Mgr., 43 éves, politológus-történész, vállalkozó, Komárom
77. Nagy Tibor, JUDr., 59 éves, ügyvéd, Kolta
78. Környi Zoltán, 34 éves, regionális képviselő, Párkány
79. Bób János, Ing., 62 éves, polgármester, Szímő
80. Dobai Tibor, Ing., 40 éves, gazdasági igazgató, Kamocsa
81. Takács István, Mgr., 33 éves, pedagógus, Királyhalmec
82. Kocsis Ladislav, 36 éves, kereskedelmi képviselő, Nagykövesd
83. Veszprémi Zuzana, Ing., 47 éves, közgazdász, Borsi
84. Szunyog Ladislav, Ing., 53 éves, menedzser, Királyhalmec
85. Piekarski Marcel, 24 éves, politológus, Feled
86. Pulen Nándor, 46 éves, logisztikai menedzser, Felsőszeli
87. Jánoška Sándor Denisa, Bc., 45 éves, közgazdász, Királyfiakarcsa
88. Szitás Péter, Mgr., PhD., 35 éves, egyetemi oktató, Komárom
89. Mag Fodor Enikő, 31 éves, projektmenedzser, Guszona
90. Žitňár Csaba, Ing., 37 éves, vállalkozó, Csíz
91. Szvorák Dávid, 30 éves, tanár, Fülek
92. Halász Zoltán, MVDr., MPH., 44 éves, menedzser, Tornalja
93. Kerekeš Kristián, Bc., 33 éves, mentőtiszt, Vecseklő
94. Janitsová Eszter, 24 éves, egyetemi hallgató, Nyitra
95. Báthory Oto, 50 éves, munkanélküli, Rimaszombat
96. Kiss Július, Mgr., 60 éves, vállalkozó, Negyed
97. Baranyay András, Ing., 33 éves, statikus, Pered
98. Baros Róbert, Ing., 43 éves, menedzser, Deáki
99. Gömörý Lóránt, Ing., 42 éves, mezőgazdasági mérnök, Ipolynyék
100. Iván László, PaedDr., 40 éves, pedagógus, Tornalja
101. Szalay Gábor, JUDr., 27 éves, jogász, Makranc
102. Balkó Róbert, Ing., 48 éves, polgármester, Kolon
103. Óváry Tomáš, 37 éves, vállalkozó, Nagykapos
104. Nagy Zsuzsanna, 39 éves, projektmenedzser, Abara
105. Kádár Attila, Bc., 32 éves, intéző, Szádudvarnokméhész
106. Bokor Réka, 32 éves, főszerkesztő, Szőgyén
107. Mucha Attila, 35 éves, IT-szakember, Pered
108. Fazekas Árpád, Mgr., 46 éves, vállalkozó, Somorja
109. Karaffa Attila, 39 éves, alpolgármester, Dunaszerdahely
110. Horony Ákos, Mgr. art., dr.jur., 45 éves, jogász, Dunaszerdahely
111. Szabó László, 52 éves, alpolgármester, Dunaszerdahely
112. Méry János, 33 éves, újságíró, önkormányzati képviselő, Somorja
113. Farkas Peter, Mgr., 46 éves, vállalkozó, Jányok
114. Csefo Ladislav, Ing., 32 éves, közgazdász, menedzser, Szalóc
115. Gasparik András, 38 éves, ügyvezető, Ipolyszakállos
116. Bollová Beáta, 45 éves, vállalkozó-ügyvezető, Krasnahorkaváralja
117. Hervay Rozália, Mgr., 49 éves, közgazdász, Nagyszarva
118. Soóky Marian, PaedDr., 41 éves, iskolaigazgató, megyei képviselő, Nagymegyér
119. Élesztős Pavel, Ing., PhD., 46 éves, kutatómérnök, Somorja
120. Gencs Kinga, PaedDr., 30 éves, projektmenedzser, Egyházgelle

121. Králik Róbert, 49 éves, MKP-sajtótitkár, Komárom
122. Ondrusek Peter, 49 éves, ügyvezető, Ógyalla
123. Markovics Ján, 43 éves, karate edző, vállalkozó, Keszegfalva
124. Furik Peter, 55 éves, gépészmérnök, Királyhelmec
125. Bencze Dávid, Mgr., 29 éves, doktorandusz, Tardoskedd
126. Jókai Andrea, 47 éves, adminisztratív dolgozó, Dunamocs
127. Domonkos Pavel, PhDr., 33 éves, kultúra-menedzser, Nagyudvarnok
128. Ragán Dávid, 22 éves, fogadóiroda vezetője, Tornagörgő
129. Vezér Csaba, 40 éves, projektmenedzser, Muzsla
130. Hajtman Béla, PhDr., 53 éves, pedagógus, Barsbaracska
131. Korčoková Anikó, 45 éves, titkárnő, Ipolykeszi
132. Pomichal István, Ing., Ph.D., 54 éves, mezőgazdasági mérnök, Fél
133. Samu István, Mgr., 40 éves, tanár, Gúta
134. Balázs Pavol, 31 éves, vállalkozó, Fülek
135. Csurkó István, 63 éves, munka-, egészség- és tűzvédelmi biztonsági technikus, Kassa
136. Bodnár Koloman, Ing., 64 éves, menedzser, Rimaszombat
137. Tatai Róbert, 27 éves, vállalkozó, főszakács, Bős
138. Csörgő Árpád, MVDr., 42 éves, állatorvos, Bős
139. Bukovszky János, RNDr., 47 éves, iskolaigazgató, Komáromszentpéter
140. Péter Varga, Ing., 54 éves, kertészmérnök, iskolaigazgató, Karva
141. Stubendek Attila, Ph.D., 35 éves, szoftvermérnök, Komárom
142. Dubai Ladislav, 39 éves, gépjárműi üzem műszakvezetője, Farkasd
143. Bugár Viktor, JUDr., 30 éves, jogász, Csallóközcsetörtök
144. Baki Attila, Ph.D., 41 éves, egyéni vállalkozó, Terbegec
145. Auxt Ferenc, Mgr., 67 éves, vállalkozó, Rimaszombat
146. Csúsz Péter, Mgr., 53 éves, tanár, Miksi
147. Németh Gabriella, PhDr., 62 éves, szociális tanácsadó, Szenc
148. Szigeti László, 62 éves, hivatalnok, Párkány
149. Csáky Pál, Ing., 63 éves, technikus, Pozsony
150. Berényi József, Mgr., 52 éves, Nagyszombat megye alelnöke, Alsószeli

Csáky Pál: Kocka a levegőben

Nos, eldöntött: a kockák elvették, a választási kampány a jövő februári választásra egyre erőteljesebben és egyre szennyesebben kezd dübörögni. A tapasztalatokat szerezni induló szlovákiai magyar fiatal generáció is megismételheti az elmúlt fél év történései fölött elmerengve a régi igazságot: mennyi mindennek kellett történnie ahhoz, hogy minden maradjon a régiben!

Igen, sok minden kiderült ebben a fél évben. Például az, hogy a szlovákiai magyar társadalomban a fő törésvonal nem a fiatalok és az idősebbek között van, hanem a tisztességesek, a közösség iránt elkötelezettek és a közösségi érdekekkel is tisztességtelenül trükközők, a saját zsebre játszóknak között. Azok között, akik le akarják váltani az országot az erkölcsi mocsárba taszító Smer-Most/Híd-SNS koalíciót, és azok között, akik ezt tovább éltetnék. Azok között az egyik oldalon, akik a közösség esélyeiről beszélnek, azt teszik az első helyre és azért kívánnak tenni, és azok között a másik oldalon, akik csak egy párt, a Most-Híd párt sikerét óhajtják. Azok között, akik lélekben, erkölcsben, magyar jövőben, iskolában, nyelvhasználati jogokban, himnuszban mérik a sikert, és azok között, akik csak a csatornamétereket, vagy az egyébként valóban szükséges elkerülő utak megépítése utáni províziókat, a saját zsebbe átcsorgatható eurókat számolják.

Mondhatnám tovább is, de nem ez a lényeg. A lényeg az, hogy vissza tud-e találni a felvidéki magyarság a saját útjára, amely a jövőt jelentheti számára, vagy sodródik tovább, mint az elmúlt egynéhány évben, félbénán. Erről szól a Magyar Közösségi Összefogás jövőnek feszülése, azért vagyok én magam is ezen a listán. S aki nem akar velünk jönni ezen az úton, az áll velünk szemben, a túlsó parton.

Vannak ennek a helyzetnek komoly veszélyei is, ne hallgassuk el ezeket. Ha valaki Dugovics Titusz-i filínget érez a kialakult kép kapcsán, nem biztos, hogy téved. Erről is nyíltan beszélni kell, meg arról főleg, hogy ez a helyzet a szlovákiai magyar társadalom és a felvidéki magyar gondolkodás tisztulását is hozhatja magával. Látszólag úgy néz ki a kép, hogy van választás a szlovákiai magyar polgár számára. Pedig valójában ez délibáb: van egy korrupt, magát többszörösen lejáratott csapat, amely ráadásul egy furcsa szerzetet, Érsek Árpádot tolja a „mintamagyar” szerepébe. Azt az Érseket, aki a tervek szerint a Most/Híd-MKP választási szövetség lídere is lett volna. Nem akarom őt bántani, én nem fogok személyeskedni, de aki hallgatja őt három percig magyar nyelven beszélni, tudja, miről beszélek. A Most/Híd most maga kínálja fel a felvidéki magyar társadalom számára azt, amit az alternatív iskolák többszörös erőltetésével először a kommunista hatalom, majd a nacionalista szlovák politika készített elő számunkra: a csupán

konyhanyelven megnyilvánulni képes, félművelt csinovnyik prototípusát. Szembebe röhögve az olyan értékeknek, mint felvidéki magyar szellemiség, anyanyelvi iskolai képzés, egyetemeink, színházaink, könyvkiadóink igyekezete... Füttyülve ennek a közösségnek a százéves küzdelmére a megmaradásért. Ide jutottunk 30 év alatt? Ez az écesz, ami mögé száz évvel Trianon után be kellene sorakoznia a felvidéki magyarságnak?

Nem könnyű a helyzet, ne áltassuk magunkat. A február 29-ei választás nem csak egy szökőnap vicces kuriózum lesz csupán. Látjuk, hogy ennyire szétzilálva, ennyire csak egyéni ambícióktól fűtött állapotban még nem volt a felvidéki magyar társadalom

1989 óta. A többség megpróbálja a saját hajánál fogva kihúzni magát a csávából: ez a Magyar Közösségi Összefogás indulásának tétje. A tisztességes magyar választónak tehát véleményem szerint nem arról kell majd döntenie, hogy ide, vagy oda, vagy – ne adj Isten – amoda: szlovák pártra szavaz, hanem arról, hogy szavazatával támogatni kívánja-e ezt az újrászerveződő magyar jövőt.

Persze, heterogén a Magyar Közösségi Összefogás listája, mindannyian tudjuk. Az elmúlt évek történéseinek fényében más nem is lehet. De nem azt kellene nézni, hogy kit nem szeretnék látni rajta, hanem a karikázásokkal épp azokat támogatni, akikben személyesen is megbízunk. Akiket szívesen látnánk március után is a jövőbeli folyamatok továbbvivőiként.

Kockázatos a helyzet, ami kialakult, komoly veszélyeket is hordoz magában. Tényleg nem lenne jó, ha nem lenne elkötelezett magyar képviselő a szlovák parlamentben. Látható azonban, hogy a szlovákiai magyar társadalom többségét a Magyar Közösségi Összefogás tudja hitelesen képviselni. Az igazi kérdés tehát az, hogy mekkora támogatást kap ez a lista február 29-én. Át tudja-e lépni az eddig otthon maradt szavazó, az eddig szlovák pártra szavazó, vagy a kiábrándult, volt hidas szavazó a saját Rubiconját?

(A szerző az MKP jelöltje a Magyar Közösségi Összefogás listáján)

Farkas Iván: Szülőföldünket fejlődési pályára kell állítani!

Ha Komáromban gépkocsiba ülünk és elhajtunk a Magas-Tátrába, azt tapasztaljuk, hogy északi irányban haladva 50 kilométerenként szemmel láthatóan szebbé válnak a városok, a falvak, azok közterei, csinosabbak a porták, a településeken megjelennek a munkát biztosító gazdasági övezetek, ipari parkok.

Pedig 30 éve, a rendszerváltozás idején fordított helyzetben voltunk. A kétműszakos tevékenység – a munkában, majd otthon a fóliában, vagy a szőlőben – helyzeti előnybe hozta a déli járásokban élőket, anyagi helyzetünk jóval kedvezőbb volt. Meglátszott ez a településeink arculatán is. Pozsony után Szlovákia leggazdagabb régiói az ország déli járásaiban voltak. Emlékezve november 17-re, a bársonyos forradalom 30. évfordulójára, leszögezhetjük, hogy régióink,

szülőföldünk, közösségünk végképp nem sorolható a fordulat, a bársonyos forradalom óta eltelt időszak nyertesei közé.

Történelmi távlatokkal mérve röpké idő, csupán 20 év elég volt ahhoz, hogy viszonylagosan kedvező helyzetünk alaposan megváltozzon. Persze, kellett ehhez mélynemzeti politikai döntések, amelyeket a fejünk felett hoztak meg. Mečiar közigazgatási reformja 1996-ban, amikor délen meghagyta a nagy járásokat, ám északon és középen létrehozta a kis járások garadáját. A szlovákság szemszögéből bölcsen, hiszen az új járási székhelyek adminisztratív, közigazgatási, közlekedési, de legfőképpen gazdasági és kereskedelmi gócpontok lettek. Na de hol voltunk mi? Majd 2001-ben – hátba döfve a magyarok politikai képviselőit – mindezt Dzurinda szentesítette, amikor a megyei önkormányzatok határait szabta meg, térképre tekintve, torzszülötteket hozva létre.

A pozsonyi kormányok többsége szőrösszívűségének köszönhetően elindulhatott a képzeletbeli Pozsony–Nyitra–Kassa vonaltól délre eső területek kiéheztetése, hátrányos megkülönböztetése, miközben az ország gazdasága egyre inkább dübörgött.

Az eredmény pedig ismert. Hosszabb távra kitekintve, a legkirívóbb következmény minden bizonnyal a fiatalok elvándorlása munka után külföldre, hiszen ez tőlünk, déli irányból a legerőteljesebb, nem pedig az északkeleti, jobb sorsra érdemes egykori Sáros megyéből, a putrikkal övezett régiókból. Netán ez volt a pozsonyi stratégia?

A regionális fejlesztés címén nem károsíthatják környezetünket, nem tehetik tönkre életünket.

Nem onthat búzt az ollétejedi, a párkányi vagy más hulladékégető. Nem onthatják a búzt a dán sertésfarmok. Régiófejlesztés égisze alatt délre ne csak a szemét jöjjön! Alaposan szigorítjuk majd a vonatkozó környezetvédelmi jogszabályokat. A nagyüzemi sertésenyésztés terén egyszerű a képlet: átvesszük a nagyüzemi állattenyésztést és a környezetvédelmet érintő dán jogszabályokat. Tisztább, környezetünket kímélő munkahelyteremtő beruházásokat fogunk megvalósítani délen és keleten.

A lecke tehát fel van adva. Az eddigi folyamatokat, leépülésünket – amely alól kivételt csupán a Csallóköz, valamint a Galántai és a Szenci járás képez, köszönhetően a főváros közelségének, vonzáskörzetének – alaposan vissza kell fordítani. Az első ütemben csillapítani, fokozatosan megszüntetni, majd később régióinkat, szülőföldünket fejlődési pályára állítani.

Meg kell találni ehhez a partnereket, akikkel a céljainkat megvalósíthatjuk. Hozzáértő, ambiciózus szakemberek kellenek a törvényhozásba, jobb esetben a kormányba.

Nem babra megy a játék, szülőföldünk, közösségünk további sorsa a tét! Tíz év után eljött az igazi, méltó magyar képviselő ideje.

(A szerző az MKP alelnöke, Muzsla polgármestere, jelöltje a Magyar Közösségi Összefogás listáján)

MKP – petíciós kezdeményezés – a kormányhivatalban fogadták a petíciós bizottság képviselőit

Az MKP idén tavasszal, a himnusz-törvény botránnyos módosítását követően petíciót indított a nemzeti kisebbségek szimbólumainak szabad használatáért, mivel Szlovákiában nemcsak a himnuszéneklés vált majdnem törvény által tiltottá, hanem a belöldi sportmérkőzéseken már 2008 óta törvény tiltja a magyar nemzeti színek használatát, a magyar zászló bevitelét a rendezvény helyszínére. Ami miatt magánszemélyeket és a dunaszerdahelyi futball-klubot is rendszeresen megbírságotlják. A petíciót 11 831 személy támogatta aláírásával.

A nemzetiségi szimbólumok szabad használatáról szóló petíció ügyében ma délelőtt a kormányhivatalban fogadták a petíciós bizottság képviselőit. A petíciós bizottság elnökével, Berényi Józseffel, és két további tagjával Bárdos Gyulával és Horony Ákossal az illetékes főosztály tárgyalt.

A tárgyalás ugyan konstruktív hangnemben zajlott, és a kormányhivatal részéről elismerték, hogy a tényleges korlátozás fennáll, ami hátrányosan érinti a nemzeti kisebbségeket, azonban a kormányhivatal részéről a jogszabály formális jogi értelmezéséhez ragaszkodtak, és részükről erre korlátozódott a petíció vizsgálata, amely szerint, mivel a nemzeti kisebbségek szimbólumaira vonatkozóan a szlovák jogrendből hiányzik a „nemzeti kisebbség szimbólumának” meghatározása és szabályozása, ezért ezek használatának korlátozását sem tudják megállapítani.

Ezzel szemben Berényi József rámutatott, hogy természetes történelmi fejlődés következtében tekintenek a szlovákiai magyarok saját nemzeti szimbólumként a magyar trikolorra és himnuszra, amely nemcsak állami szimbóluma Magyarországnak, hanem nemzeti szimbóluma is a magyaroknak.

Ezáltal hátrányos megkülönböztetés is éri a felvidéki magyarokat, hiszen a más állam szimbólumainak használatát tiltó rendelkezés korlátozza saját nemzeti szimbólumuk használatát, identitásuk kifejezését, amelyet egyébként a szlovák alkotmány is biztosít.

A tárgyalás során a petíciós bizottság jelezte, hogy következő lépésként egy beadványban konkrétan és ismételten a sportrendezvényekről szóló hatályos törvény tiltó rendelkezésének módosítását fogja kérelmezni.

Abban mindkét fél egyetértett, hogy a nemzeti kisebbségek szimbólumhasználatát is biztosító jogi szabályozás elfogadásával lehetne a kérdést megfelelően rendezni. (MKP-sajtótájékoztató)

Emberrablás!

Szerző: ÓRY PÉTER, Csallóközsütörtök polgármestere, az MKP OT elnöke

Őszintén megmondom, nem valószínű, hogy a polgárok tömege ismerné az önkormányzatok (falvaink és városaink) állami bevételeinek szerkezetét.

Hogy miről van szó? Nagyon leegyszerűsítve az állam az adott település lakosainak száma szerint adja az alanyi jogon járó forrást. Konkrétan: az állami bevétel 1,9 milliárd euróját, ami az ország lakosainak számát véve polgáronként egyenlő évi 340 euróval.

Ez a statisztikai átlag, a források odaítélésében persze „amolyan szlovákiai egyenlőség” van, de erre majd máskor térek ki. Jelen esetben a lényeg, hogy a falu vagy város bevétele 340 euró szorozva a lakosok számával, azaz egy 1500 lakosú falu éves alanyi jogon járó állami bevétele 510 ezer euró.

Azok, akik egy adott településen laknak, de nem ott van az állandó lakhelyük, gyakorlatilag nullás bevételt jelentenek a településnek. Ezzel a jelenséggel minden, nagyobb város vonzáskörzetében lévő település szembesül, néhol nem kis mértékben. A felső-csallóközi „nagy fejlesztési” hullám következményét már az autók rendszámabláin is jól látjuk.

A rendőrség becsült adatai szerint csak a Dunaszerdahelyi járás Pozsonyhoz közeli részében 8-10 ezer fő a lakhellyel nem itt rendelkező „új hullámos” lakos.

Igaz, ezek a lakosok sokszor nagy hangon követelnek az önkormányzatoktól különböző fejlesztéseket, ezerrel kiáltják világgá jogaikat, csupán arról feledkeznek meg, hogy ők bizony jogilag pozsonyi, eperjesi, privigyeyi stb. lakosok. Szépségtapasz, amikor egy négytagú családból egyetlen személy azért „beiratkozik” az adott település lakosai közé, mert az hozhat némi előnyt is. A helyzetrajz vagy anomáliák rövid felsorolását követően térjünk rá az aktuális csavarra az ügyben!

Még októberben levelet kaptunk a Szlovák Köztársaság fővárosától, Bratislavától, melyben a főpolgármester helyettese, bizonyos Stasselová asszony egy új kezdeményezésről tájékoztatja községünket. A levélben jelzik, hogy a közeljövőben radikálisan megváltoztatják a parkolási rendszert a fővárosban, s ennek értelmében a bratislavai (állandó lakhelyű) lakosok tudnak csak olcsóbban parkolni.

A többiek esetében drasztikusan emelik a parkolási díjakat. Arra figyelmezteti községünket (véltetően másokat is), hogy intézkedésüknek köszönhetően jelentősen csökkenhet településünk nyilvántartott állandó lakosainak száma; igaz, ettől még majd itt laknak, itt kérik a szemét elvitelét, a közvilágítást, az ovit, az iskolát stb. S előre jelzik: ők bizony semmit sem tehetnek ez ellen. Mi viszont igen!

Javasolják: engedjük el nekik a helyi adót, a szémetszállítás díját vagy az ebadót! (sic!!!) Ez a javaslat/ötlet a szlovák törvények ismeretének hiányát mutatja, hiszen egy önkormányzat nem cselekedhet a helyi adókról és illetékekről szóló törvénnyel ellentétesen! Az pedig a helyettes asszony és a fővárosi önkormányzat szégyene, hogy a törvény nem ismerete mellett annak megsértésére is buzdítja a városkörnyéki települések vezetőit. Ajánlom neki(k) a Tt. 582/2004-es törvényének elolvasását.

Csak halkán jegyzem meg, hogy a hatályos adóelosztási rendszer értelmében Bratislava önkormányzata egy sajátos szorzónak köszönhetően kiugró, 521 euró/lakos adóbevételt kap azért, mert főváros. Ezt a pénzt az ország összes többi településétől „veszi el”. Azon kívül tehát, hogy a „szlovákiai egyenlőségnek” megfelelően elcsenik a kisebb települések bevételeit, most azon dolgoznak, hogy a lakosaink egy részét is „elrabolják”.

Teszik ezt az állami szervek csendes segédletével, melyek azt sem veszik észre, hogy üzletág lett egy-egy pozsonyi lakásba több ezer embert bejelenteni (havi 7-8 eurós illetékért), mert a parkolási díj mégiscsak többet ér, mint a törvények ismerete, betartása, vagy egy rossz rendszer megváltoztatása. Tíz éve már elkészítettem egy megoldást jelentő törvénymódosító javaslatot, talán az elkövetkező években sikerül is átültetnünk, mert az egyenlőség és az egyenrangúság alapvető elvi iránytű, ettől egy jogállamban nem szabad eltérni!

A Miniszterelnöki Sajtóiroda által közreadott képen Orbán Viktor miniszterelnök beszédet mond a Magyar Állandó Értekezlet (MÁÉRT) XVIII. plenáris ülésén a Várkert Bazárban 2019. november 15-én. Mellette Semjén Zsolt nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes (b) és Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár (j). (Fotó: MTI/Miniszterelnöki Sajtóiroda/Benko Vivien Cher)

Orbán Viktor: tisztán magyar pártok tudják hatékonyan képviselni a Kárpát-medencei magyarságot

A Magyar Állandó Értekezlet XVIII. plenáris ülését tartották 2019. november 15-én Budapesten.

A magyar etnikai pártok szükségességéről, a Kárpát-medencei magyarlakta területek gazdasági fejlesztéséről és a magyar közösségek önazonosságának megvédéséről is beszélt Orbán Viktor miniszterelnök. Elmondta, hogy az elmúlt évek vitái és kísérletezései után mára egyértelműen bebizonyosodott, hogy vegyes pártok nem, csakis tisztán magyar etnikai pártok tudják megfelelően képviselni a magyar közösségek érdekeit a szomszédos országokban.

Orbán Viktor ezért az anyaország kormánya nevében további támogatásáról biztosította a MÁÉRT ülésén részt vevő szervezeteket, kiemelve, hogy a politikai együttműködés mellett egyre nagyobb figyelmet fordítanak a magyarlakta területek gazdaságfejlesztési programjaira is, amelyek egyaránt jók és értékesek Magyarországnak, az adott szomszédos országnak, valamint az ott élő többségi nemzetnek és a magyar kisebbségnek is.

A miniszterelnök kiemelte: szomszédainkkal fontos megértetni, hogy Magyarország nemzeti és gazdasági megerősödése nem fenyegetést, hanem éppen ellenkezőleg: lehetőséget jelent számukra is, és ez a fejlődés felértékeli Közép-Európa jelentőségét az EU-ban.

A Magyar Állandó Értekezlet újra hitet tett saját statútuma mellett, azaz, hogy a testület az etnikai alapú magyar pártok szövetsége és tanácskozási fóruma – mondta **Semjén Zsolt** nemzetpolitikaért, nemzetiségekért és egyházügyekért felelős miniszterelnök-helyettes a Magyar Állandó Értekezlet pénteki budapesti plenáris ülése utáni sajtótájékoztatón. A kormányfő helyettese kiemelte: teljes konszenzussal zárult a MÁÉRT ülése, beleértve az összes határon túli magyar pártot és az ellenzéki pártokat, kivéve a Demokratikus Koalíciót, melynek képviselője – bár meghívták – nem jelent meg. Ez utóbbit „elég botrányosnak” tartotta. Hozzátette: teljes volt az egyetértés abban, hogy a külföldi magyarságnak jár az állampolgárság és ezzel együtt a szavazati jog, valamint az európai normáknak megfelelő autonómia.

Potápi Árpád János nemzetpolitikai államtitkár bejelentette: 2020-ban a kormány által meghirdetett tematikus év az erős magyar nemzeti közösségek éve lesz. Potápi elmondta: az erős magyar közösségek éve programot a külföldi magyar szervezetekkel együtt kívánják megvalósítani, kapcsolódva a Magyar Országgyűlés által elfogadott nemzeti összetartozás éve programhoz.

A Magyar Állandó Értekezlet elvárja a magyarországi politikai pártoktól, hogy támogassák a szomszédos államokban az ottani magyar közösségeket képviselő pártokat és jelölteket. Egyebek között ezt tartalmazza a szervezet 18. plenáris ülésén elfogadott zárónyilatkozat.

A dokumentum szerint a résztvevők örömeiknek adnak hangot, hogy az Országgyűlés 2018. decemberi döntésének köszönhetően a magyarországi lakóhellyel nem rendelkező magyar állampolgárok – így a vajdasági, kárpátaljai és diaszpórában élő magyarok – is részt vehettek az idei európai parlamenti választásokon, ezáltal pedig Európa és benne nemzetünk sorsának alakításában.

Üdvözlük a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program eddigi eredményeit. A program első két ütemében létrejövő több mint száz új, illetve közel hétszáz felújított bölcsőde révén a magyar identitás megőrzésének alapjait sikerül megerősíteni. Örömeiket fejezik ki annak kapcsán, hogy a program a harmadik ütemmel folytatódik.

A MÁÉRT résztvevői sikeresnek ítélik a kibővült Határtalanul programot, amelynek keretében az idei évben már több mint százezer diák utazásának támogatása valósul meg – olvasható a zárónyilatkozatban. Ugyancsak sikeresnek ítélik a 2019. a külföldi magyar gyerekek éve programot, amelynek köszönhetően folytatódott a nemzetünk alapját jelentő magyar családok támogatása a külföldön.

A MÁÉRT résztvevői sikeresnek ítélik a kibővült Határtalanul programot, amelynek keretében az idei évben már több mint százezer diák utazásának támogatása valósul meg – olvasható a zárónyilatkozatban. Ugyancsak sikeresnek ítélik a 2019. a külföldi magyar gyerekek éve programot, amelynek köszönhetően folytatódott a nemzetünk alapját jelentő magyar családok támogatása a külföldön.

Hárman a Felvidékről: Berényi József, Duray Miklós és Menyhárt József

Orbán Viktor miniszterelnök és a közönség soraiban Duray Miklós (Fotó: MTI/Miniszterelnöki Sajtóiroda/Benko Vivien Cher)

A zárónyilatkozat szerint a résztvevők megállapodnak abban, hogy 2020 az erős magyar közösségek éve legyen.

A magyar szórvány napján elismeréssel adóznak a szórványmagyar-ság példás kiállása, magyarságához való ragaszkodása előtt. Üdvözlük, hogy a Petőfi Sándor program keretében folytatódik a szórványban élő magyarság segítése a mindennapokban. Örömeiket fejezik ki, hogy az idei évben is újabb közösségekben tud az anyaország az ösztöndíjasok révén személyesen is jelen lenni, támogatni a szórványban működő magyar szervezetek identitásőrző és közösségépítő munkáját.

A MÁÉRT támogatásáról biztosítja a Kárpát-medencei magyar közösségek autonómiatörekvéseit, képviseli a külhoni magyarság önrendelkezésének ügyét a kétoldalú kapcsolatokban, az Európai Unió testületeiben és minden más nemzetközi fórumon is.

Arra biztatják a magyar közösségek képviselőit, hogy minél szélesebb körben nyújtsanak tájékoztatást a Nemzeti Régióért európai polgári kezdeményezésről, hangsúlyozzák az aláírók összegyűjtésének fontosságát. Üdvözlük, hogy a Rákóczi Szövetség ezúttal is közreműködik a magyarországi aláírásgyűjtésben.

A résztvevők megdöbbenőnek és a jogállamisággal összeegyeztethetetlennek tartják a romániai magyarságot sújtó jogfosztások és hatósági intézkedések megsokasodását, az úzvölgyi katonatemető ügyében történt elfogadhatatlan eljárásokat. Határozottan tiltakoznak a magyar nyelv- és szimbólumhasználatot korlátozó hatósági fellépések ellen. Szorgalmazzák, hogy a román kormány tegyen lépéseket annak érdekében, hogy Románia megfeleljen a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartájában és a Keretegyezmény a Nemzeti Kisebbségek Védelméről szóló egyezményben vállalt kisebbségi

Gergely Papp Adrianna és Berényi József

Óry Péter (MKP) és Hideghéthy Andrea (SZAKC)

apuló felvidéki magyar érdekképviselet a 2020. február 29-i szlovákiai parlamenti választáson bekerüljön a törvényhozásba.

A MÁÉRT résztvevői reményüket fejezik ki, hogy a szlovák állampolgársági törvény vonatkozó rendelkezését a szlovák törvényhozás akképpen módosítja, hogy ne fenyegetse az állampolgárság elvesztése azt, aki más ország állampolgárságáért folyamodik.

Támogatják az Európai Unió Szerbiával való tárgyalásainak folytatását, és bíznak abban, hogy ez a folyamat felgyorsul. Elismeréssel állapítják meg, hogy a Szerbia és Magyarország közötti folyamatos kétoldalú kormányközi tárgyalások rendszere egyedülálló példája a jószomszédi viszonyoknak és együttműködésnek.

A tanácskozás résztvevői bíznak abban, hogy Ukrajna Magyarországgal való jószomszédi viszonyának helyreállítása megtörténik, ennek pedig egyik fontos eleme a kisebbségi jogok teljes körű biztosítása – olvasható a dokumentumban.

A Magyar Állandó Értekezlet tagjai számot vetve az elmúlt száz esztendő közös kudarcaival és sikereivel, elismeréssel adóznak mindazon teljesítmények előtt, amelyeknek köszönhetően nemzetünk erős, összetartozó közösségként köszönheti a 2020-as esztendőt.

Elkötelezettek a magyarság határokon átívelő, a többi nemzet javát és gyarapodását is szolgáló egységének további erősítésében

– rögzítették a zárónyilatkozatban.

Aggasztónak tartják a magyarokat sújtó asszimilációs törekvéseket és a magyar szervezetek és aktivisták elleni alaptalan hatósági zaklatásokat, szorgalmazzák azok mielőbbi beszüntetését. A MÁÉRT tagjai felszólítják az ukrán hatóságokat a kárpátaljai magyar közösség alkotmányban is rögzített szerzett jogaink helyreállítására és a magyar tannyelvű oktatási intézmények működésének biztosítására. (MTI)

nyelv- és szimbólumhasználatra vonatkozó nemzetközi előírásoknak. Szorgalmazzák a román jogrendben már meglévő kisebbségi jogok érvényesítését a gyakorlatban.

Ellenzik és aggodalommal figyelik a Beke István és Szócs Zoltán elleni koncepció büntetőeljárását, amely célja a magyar közösség megfélemlítése.

Felvidék vonatkozásában fontosnak tartják, hogy a magyar nemzeti összefogáson alapuló felvidéki magyar érdekképviselet a 2020. február 29-i szlovákiai parlamenti választáson bekerüljön a törvényhozásba.

*Bárdos Gyula, Menyhárt József, Gergely Papp Adrianna, Áder János és Duray Miklós a Sándor-palotában
(Fotó: Sajgo Szabolcs)*

Áder János:

Helyesen cselekedni a legnehezebb időkben is

A Magyar Állandó Értekezlet XVIII. ülésének résztvevőit a Sándor-palotában köszöntötte Áder János, Magyarország köztársasági elnöke. A beszédjét az alábbiakban teljes terjedelemben közöljük.

A 80-as évek elején történt, hogy Duray Miklóst letartóztatták, mert szót emelt a felvidéki magyarság jogaiért. A börtönben az egyik őt kísérő őr megkérdezte tőle: „Magának a munkahelyén jó híre volt, miért ilyen kérdésekkel foglalkozik? Hogyhogya nem tudta felmérni a szavai következményeit?” „Fel tudtam mérni – jött a válasz. – Lehet, hogy nem hiszi, de tudtam, hogy bebörtönöznek miattam.” „Akkor miért tette? – kételkedett az őr –. Mártír akart lenni?” Duray Miklós őszintén visszakérdezett: „Nem gondolja, hogy lehet más oka is? Eszébe sem jut, hogy lehet valakinek meggyőződése is, sőt, hite abban, hogy helyesen cselekszik?”

Tisztelt Magyar Állandó Értekezlet! Kedves Vendégeink!

Helyesen cselekedni. Ez volt a vezérfonala mindazoknak, akik a legnehezebb időkben is kiálltak egy-egy közösség jogaiért. És ez volt a meggyőződése azoknak is, akik 30 évvel ezelőtt éppen a jogaikért vívott küzdelemmel döntötték meg Kelet-Közép-Európa kommunista diktatúráit. Nem mártíromságot kerestek, hanem élhető életet akartak.

Ha most visszautaznánk 30 esztendővel az időben, egy igen mozgalmas novemberbe csöppen-nénk. November 9-én leomlott a berlini fal – de legalábbis igencsak megroggyant. Pár nap múlva Prágában megkezdődött a bársonyos forradalom. Budapest ekkor már szabad választásokra készült. Bukarestben azonban még fagyos csend honolt – ki hitte volna, hogy egy bő hónap múlva ott is új időszámítás kezdődik?

Az 1989 előtti évtizedekben a világ magyarságának döntő többsége – a diaszpóra kivételével – kommunista diktatúrákban élt.

Akinek kisebbségi sors adatott, annak duplán volt keserű a kenyér. Még az anyaországgal való szoros kötelékbe sem kapaszkodhatott. Magyar és magyar – olykor a határ két oldalán – mintha végtelen messzeségben élt volna egymástól.

30 évvel ezelőtt így hát nemcsak a hidegháborús világ fizikai határai omlottak le.

Három évtizede megteremtettük annak a feltételét, hogy minden lehetséges módon kinyilváníthassuk összetartozásunkat.

Az eltelt 30 év nekünk ma azt jelenti, hogy felnőtt immáron egy generáció, amely szabadságban született.

Persze ez a nemzedék is megívta, és ezután is meg fogja vívni a maga küzdelmeit. De valahányszor nehézségekkel küzd, gondolhat azokra, akik egykor a saját egzisztenciájukat, szabadságukat és akár az életüket is kockára téve mondták ki a magyarok igazságát itt, a Kárpát-medencében.

A mai fiatal gondolhat Duray Miklósról – aki börtönben ült, mert az anyanyelvű oktatás felszámolása ellen tiltakozott. Fodó Sándorra – akinek évekig nem volt rendes munkája, mert szívügyének tekintette a kárpátaljai magyarok kulturális önszerveződését, és tartani igyekezett a lelket másokban is. Deák Ferencre, az íróra – akinek Jugoszláviában betiltották színdarabját, bezúzták könyveit. Tőkés Lászlóra – akinek éveken át minden mozdulatát figyelte a titkosrendőrség, és a romániai forradalom kirobbanásához az adta a szikrát, hogy el akarták űzni otthonából.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Felsorolni aligha tudnánk az összes nevet, de mindannyiukért hálásak lehetünk a Gondviselésnek.

30 esztendeje az üldözöttekből közösségi vezetők lettek. Szenvedéseik, küzdelmeik hitelessé, a megmaradás peremén való egyensúlyozás pedig erőssé tette őket.

Akik így tudtak ragaszkodni az igazságukhoz, megbirkóztak a szabadsággal is. A korábbi érdekvédelem erkölcsi erejéből pártokat, szervezeteket alakítottak. Hála Istennek, ma is sokan velünk vannak azok közül, akik a kezdet kezdetén életre hívták a Romániai Magyar Demokrata Szövetséget, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetséget, a Magyar Közösség Pártját, a Vajdasági Magyar Szövetséget, a Muravidéki Magyar Önkormányzatok Nemzeti Közösségét, a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közösségét és a többi pártot, szerveződést, csoportosulást.

Tudom, vitáik akadtak bőségesen – egymással éppúgy, mint azokkal, akikkel egy országban élnek, de más nyelvet beszélnek.

Az elmúlt három évtizedben nem sikerült mindennek a végére érniük. De oda talán már eljutottunk, hogy ami valaha a veszteségünk volt, arra lehetőségként tekintsünk.

Összetartozásunk mindig munkát ad majd nekünk. Feladatot, vitát, beszélgetést, Magyar Állandó Értekezletet. Tárgyaló- és terített asztalt.

Adja az Ég, hogy még sok-sok évig így legyen!

Alexander Štefan Rudnay – – Rudnay Sándor István

SURJÁN LÁSZLÓ írása

Mint akit hideg vízzel nyakon öntöttek, úgy érezhette magát a szlovák–magyar megbékélést sürgető ember, amikor híre jött, hogy Szlovákia (Slovensko) felirat található az esztergomi bazilika képe alatt egy most megjelent 10 eurós szlovák érmén. Az érem abból az alkalomból készült, hogy kétszáz éve lett Rudnay Sándor esztergomi érsek és Magyarország primása.

Rudnay bíboros telepítette vissza a Nagyszombatba menekült érsekség központját Esztergomba. Ő tette a várost a magyarországi katolicizmus központjává. Az általa elképzelt és megindított építkezés haláláig (1831) nem fejeződött be, a felszentelésre csak 1856-ban került sor, bár az épület még akkor sem volt teljesen készen. Ettől függetlenül, és nem tagadva utódainak érdemeit, az esztergomi bazilikáról mégis elsősorban Rudnay bíboros jut az eszünkbe.

Emléke ma is él. Az esztergomi Rudnay Sándor Kulturális és Városvédő Egyesület ismeretterjesztést végez, évről évre megrendezi a Becket-émlékünnepséget, és lebonyolítja a Rudnay-esték című sorozat programjait. Célja az egyesület névadója ismertségének növelése határainkon innen és túl, elősegítve ezzel a magyar–szlovák kulturális kapcsolatokat.

Rudnay bíborost Esztergomban és Magyarország-szerte magyarnak tartják. Minek is tartanák másnak, amikor teljes neve (korabeli helyesírással) rudnai és divék újjfalui Rudnay Sándor? A szlovákok viszont a magukénak tekintik, aki szlovákul prédikált, akinek komoly hatása volt a modern szlovák nyelv kialakulására. Käfer István szerint szlovák volt az anyanyelve, s ha most őt kérdeznénk meg a saját identitásáról, alighanem szúrósan tekintene ránk, nem is teljesen értve a kérdést. Rudnay ugyanis hungarus volt. A Magyar Király alattvalója, aki az 1790-es koronázásról úgy beszélt egy prédikációban, hogy az összeülő rendek célja, hogy jövőendő királyunkat megerősítsék és Magyarhon Szent Koronáját, mint a legszentebb pecsétjét rátegyék...

Rudnay tehát egyike az utolsó nagyoknak, akik még egységben látták az országot, amelyben származás és nyelv még nem állította szembe egymással a különböző etnikai csoportokat. A szláv gyökerek sem tették másodrendűvé a magyar nemesek között a Rudnayakat.

Akkor még a nemesség alkotta az egységes nemzetet, kinek-kinek anyanyelvétől függetlenül. Rudnay szláv származása, családjának a magyar nemességbe való betagozódása, hungarus öntudata eleven cáfolata a sajnos még ma is közvélekedésnek számító „ezeréves magyar elnyomásról” szóló hamis mítosznak.

Rudnay bíboros alakja arra van predestinálva, hogy olyan közösen tisztelt személyiség legyen a szlovákok és a magyarok számára, mint a Zrínyiek lettek a horvátoknak és a magyaroknak. Az ő esetében még ez nem tudatosul eléggé, s ezért nagy hiba, amit a Szlovák Nemzeti Bank elkövetett.

Lehet ugyan, hogy sem az érem készítőjének, sem a tervek elbírálóinak eszébe sem jutott, hogy a bazilika képe alatti Slovensko felirat milyen hatást vált ki, de ez a hibát nem csökkenti. Nem az alkotó szándékáról, hanem az alkotás üzenetéről van szó.

Az érem ebben a formában egyértelműen Szlovákiába helyezi az esztergomi bazilikát, s aki rátekint, nem arra gondol, hogy a Szlovákia felirat minden érmén szerepel, hanem tudatlanságként vagy egyenesen területi igény támasztásaként érzékeli.

Nem kellene erről egyáltalán szólni, ha nem hangzott volna el túlságosan is gyakran és túl durván a Dunán túlra való távozásra való sürgetés, felidézve a magyarok erőszakos kitelepítésének fájdalmát. Ilyen sebzettséggel nem lehet elviselni, hogy még a Duna túloldalán lévő templomot is szlovákiaiként szerepeltetik.

A mai idők mást követelnek. Ne azon vitázzunk, hogy Rudnay szlovák-e vagy magyar, hanem idézzük fel azt a kort, amelyben a két nemzet még együtt tudta építeni a közös hazát. Most nagyon más körülmények között élünk, de ugyanúgy összekötnek közös érdekeink.

Jó lenne Rudnay életművét közösen ismerni és elismerni, a példáját követni. Ez elé a folyamat elé helyezett a Szlovák Nemzeti Bank egy felesleges akadályt, amit szóvá kell tennünk, de ami nem akadályozhatja, hogy a Baltikumtól az Adriáig és a Fekete-tengerig terjedő térben egymást támogatva teremtsünk egy jobb világot. Olyant, amiben képesek vagyunk egymás szempontjait megérteni és egymás fájdalmát tiszteletben tartani. Akár még Trianon centenáriumi évében is.

(A szerző a KDNP tiszteletbeli elnöke, volt európai parlamenti képviselő)

A szlovák történelemhamisítások leleplezése miatt meghurcolták a muzeológust

Zuzana Falathová, azaz Falath Zsuzsi kálváriája folytatódik. A fiatal muzeológus panaszt nyújtott be a Szlovák Köztársaság Kormányhivatala Nemzetiségi Kisebbségek Kormánybiztosi Hivatalához Bukovszky László, a Szlovák Kormány kisebbségi biztosának (Most-Híd) tevékenységével kapcsolatban – tájékoztatta a Felvidék.ma portált Nagy Dávid, Falath Zsuzsi jogi képviselője.

A panasz benyújtásának körülményeiről az ügyvéd elmondta, hogy Zsuzsi tavaly decemberben adott interjúja, melyben feltárta a hivatalos álláspontot Szlovákia modern történelméről, nagy visszhangot keltett mind a szlovák, mind a magyar médiában.

Az események híre eljutott a politikai és a közéleti személyiségekhez is. Bukovszky László, a Most-Híd párt képviselője, a Szlovák Kormány kisebbségi biztosa is reagált a történetekre a hivatalos Facebook-oldalán, ahol beszámolt arról, hogy megvitatta az ügyet a pozsonyi városi múzeum igazgatójával, Peter Hyross-szal.

Bukovszky László magatartását a beadványban az alábbiak szerint jellemzik: „A nemzeti kisebbségek képviseletével meghatalmazott hivatal ilyen fellépése nemcsak felháborító, hanem rendkívül szakszerűtlen és ellentmond hivatali küldetésének. Ahelyett, hogy helyesen megvizsgálta volna a nemzeti kisebbségek helyzetéhez szorosan kapcsolódó kérdést, korai következtetésekre jutott, amelyeket közzé tett és így az egész közösségi hálón elterjedtek.”

Nagy Dávidot arról kérdeztük, miért fontos, hogy Zsuzsi éljen a panasz benyújtásának lehetőségével?

Ügyfelem véleménye szerint Bukovszky László, a Szlovák Kormány kisebbségi biztosa elfogultan és egyoldalúan foglalt állást az ügyében. A kormánybiztosi hivatalból a mai napig senki nem kereste, nem kérték ki véleményét az elbocsájtásával kapcsolatban. Bukovszky László egyoldalúan, csupán a munkaadóval tárgyalt.

Ügyfelem a panaszában egyrészt ezt a hozzáállást kifogásolta, amikor is a kisebbségi ügyekkel megbízott kormánybiztos kényes témákban úgy alkot véleményt, hogy épp a kiszolgáltatottabb féllel (munkavállaló, kisebbségi érdekek képviselője) nem lép kapcsolatba.

Ügyfelem továbbá kifogásolta, hogy Bukovszky László mindezt hivatalosan csupán a kormánybiztosi Facebook-oldalán közölte, más módon nem. Kérdéses, hogy a Facebook-poszt és a kommentárok megfelelő módjai-e a kormánybiztos hivatalos kommunikációjának. Ügyfelem

Nagy Dávid ügyvéd

úgy érezi, hogy ez a magatartás sérti a jogait.

Véleménye szerint a kormánybiztos a legnagyobb közösségi hálón úgy állította be, mintha az egész kálváriát csupán kitalálta volna. Ezzel a becsületén is csorbát ejtett, illetve megszegte az egyenlő bánásmód elvét, hiszen ügyfelem véleményére a hivatalból senki sem volt kíváncsi. Ilyen egy jogállamban nem fordulhat elő.

Mennyi időt biztosít a törvény a válaszára?

A törvény 60 napot biztosít a panasz elbírálására. Reményeink szerint azonban hamarabb kapcsolatba lépnek ügyfelemmel.

Milyen eredményt várnak?

Bízunk az igazságos elbírálásban, amely egy olyan döntésben mutatkozna meg leginkább, amely kimondaná, hogy a kormánybiztos nem járt el szakszerűen. Ügyfelem reméli, hogy a beadvány hatására legalább őt is meghallgatják és ezt követően esetleg támogatják az ügyét. Amennyiben a hivatal elutasító lesz, azt is egyfajta válasznak vesszük, amely a kisemberek kiszolgáltatottságára utal.

(Hideghéty Andrea)

Előzmény: A *Magyar Hírlapban* interjú jelent meg Zuzana Falathová muzeológussal, aki jobban ragaszkodott a történelmi tényekhez, mint azok szlovák ferdítéseihez, így meg is kapta, amit a ma Szlovákiájában (mely országgal egyébként történelmi szinten állnak Magyarország kapcsolatai, úgy mondják) megérdemel: kirúgást. És még egy csomó minden mást, ennél durvábbat, amelyek miatt a fenti cím egyáltalán nem hatásvadász, hanem maga a szlovákiai valóság. Ahol múlt és jelen egybeér. Az interjúban a fiatal muzeológus az elmúlt év kálváriájáról, s annak betetőzéséről, a munkahelyéről, a pozsonyi városi múzeumból való kirúgásáról beszél, csak mert ki mertte mondani: „az igazság egyértelműen a magyaroké”, s rendszerszerűen tömök a szlovákok fejét, az iskoláktól kezdve a magyarelles történelmi hazugságokkal.

Falath a Magyar Hírlapnak elmondta: „Zolo Mikeš az Aktuality.sk oldalon – ez az egyik legolvasottabb szlovák hírportál – az egész mondanivalómat kiforgatta, politikai kontextusba helyezte, belőlem pedig tulajdonképpen magyar sovínisztát gyártott. Mivel a felvidéki szlovákok zöme nem tud magyarul, csak ezzel a verzióval találkozott, és egyből el is hitte, amit ott olvasott. S mint később láttam egy cikkében, ez nem véletlen félrefordítás, hanem szándékos rosszhiszeműség volt a részéről.”

És a gépezet beindult: kollégák, szakmabeliek és azon kívüliek szinte egyként vonultak fel a fiatal muzeológus ellen és támadták nemcsak szakmai becsületében, de személyében is. Egészen az olyan fenyegetésekig, amelyek közül egy a fenti címben is olvasható. (szd)

A SZAKC közgyűlése

A Szövetség a Közös Célokért (SZAKC) társulás november 10-én tartotta soron következő közgyűlését a párkányi Thermal Wellnes Vadas szállodában.

Duray Miklós, a SZAKC elnöke bevezetőjében röviden áttekintette a társulás 2001-es megalakulásának fő mozzanatait. „2019-ben új helyzetbe került a felvidéki magyar közösség, paradigmaváltásra van szükségünk a társadalom újraegységesítéséért” – emelte ki bevezetőjében a társulás elnöke.

Hideghéthy Andrea, a SZAKC ügyvezetője beszámolt a szervezet tevékenységéről. Mint kifejtette, a társulás a Pogány Erzsébet néhai igazgató vezetése alatt megfogalmazott célok mentén folytatja a tevékenységét. Felvázolta továbbá a SZAKC területi irodáinak munkáját is. Mint kiemelte, rendszeresen részt vesznek a Martosi Szabadegyetem, ahol önálló programokat kínálnak az érdeklődőknek.

Ugyancsak felsorolta a 2019-es évben a társulás által szervezett, illetve társszervezésében megvalósult rendezvényeket. Mint a közgyűlés jelenlévői megtudták, további bővült és fejlődött a társulás által működtetett Felvidéki Lelki Elsősegély Telefonszolgálat, ennek köszönhetően részt vállaltak a Kárpát-medencei hálózat kialakításában.

A Kárpát-medencei kapcsolatok erősítése igen fontos – emelte ki az ügyvezető igazgató. Ennek értelmében működnek együtt a Civil Összefogás Fórummal. Ugyancsak új együttműködésnek számít az Országos Széchényi Könyvtár felkérése, mely által a nemzeti archívumba kerülnek a portálunkon megjelenő cikkek.

A társulás gazdálkodását **Losonszky Margit**, a SZAKC gazdasági igazgatója foglalta össze. Az ellenőrző bizottság beszámolóját Balogh Gábor ismertette. Majd a 2020-as évi költségvetés tervezetét ismertették.

A hozzászólások során **Bárdos Gyula**, a Csemadok országos elnöke reflektált Duray Miklós bevezető gondolataira. Mint kiemelte: tudjunk közösségben gondolkodni, így visszakerülhetünk oda, ahová a felvidéki magyar közösség tartozik. Fekete Irén, a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetségének elnöke felszólalásában a társulással való remek együttműködést köszönte meg, mely több pályázat és program során valósult meg az elmúlt időszakban. Szigeti László az MKP, Pallag György pedig a komáromi Kárpátia Sportegyesület nevében szólalt fel.

A közgyűlés utolsó pontjaként Duray Miklós köszöntötte az idén fennállásának 70. évfordulóját ünneplő Csemadokot. Köszöntőjében kiemelte, a Csemadok egyedi és különleges szervezet a felvidéki magyarság körében, mely összetartja az itteni magyar közösséget.

(Pásztor Péter)

Pogány Erzsébet Emlékkönyv

A SZAKC közgyűlésén, november 10-én bemutatták a társulás által kiadott Pogány Erzsébet-émlékkönyvet is.

A kötet zártkörű bemutatóján Csóti György, a Kisebbségi Jogvédő Intézet igazgatója és Gubik László, a Via Nova elnöke, az Esterházy Akadémia igazgatója emlékezett a társulás egykori igazgatójára.

Gazdagabbak lettünk általa – fogalmazott Gubik László a visszatekintésében.

Mint Hideghéthy Andrea elmondta, Pogány Erzsébet meg nem élt hatvanadik évfordulójára tiszteletére adták ki a könyvet.

A könyvbemutatón Hideghéthy Andrea, Gubik László, Csóti György (Pásztor Péter felvétele)

Hozzátette, az elkövetkező időszakban több helyszínen terveznek könyvbemutatókat. Az emlékkönyv kiadása az Alapítvány a Közjóért anyagi támogatásával valósult meg.

A Szövetség a Közös Célokért közgyűlése az emlékkönyv dr. Fóthy Zoltán párkányi esperesplébános általi megáldásával ért véget.

A Pogány Erzsébet-émlékkönyv bemutatója Somorján

Az adventi várakozás idején, a nyilvánosság előtt mutatták be Pogány Erzsébet emlékkönyvét szülővárosában, Somorján, december 11-én.

A Zalabai Zsigmond Városi Könyvtár olvasóterme zsúfolásig megtelt a tisztelőivel, olyan emberekkel, akik közel álltak Erzsikéhez, szerették őt barátként, munkáltatóként, illetve felnéztek rá munkássága elismeréseként.

A visszaemlékezések sorát Cserháti László, a budapesti Széchenyi Társaság alelnöke nyitotta meg, aki elmondta, hogy Erzsike a Szövetség a Közös Célokért igazgatójaként pótolhatatlan szerepet vállalt a nemzet egyesítésében, s ezért a szerepéért 2018. szeptember 21-én posztumusz a Széchenyi Társaság Díjával tüntették ki. A laudáció teljes szövege itt olvasható.

Ezt követően Erzsikéről egyik legrégebbi munkatársa, Oriskó Norbert emlékezett meg.

Hideghéthy Andrea, a SZAKC ügyvezető igazgatója a könyv kapcsán elmondta, hogy azt a Szövetség a Közös Célokért társulás pályázati forrásból adta ki, a szerkesztésében közreműködött a Pogány család és Oriskó Norbert szerkesztőként. Az emlékkönyv bemutatja Erzsébetet, mint családanyát, mint közéleti személyiséget és közli számos olyan ember írását, akiket megihletett a munkássága és olyan írásokat is, amelyeket a temetése napján és azt követően küldtek az egykori munkatársai, barátai. Az ő iránymutatása szerint folytatjuk tovább a megkezdett munkát.

Ezt követően egy közös beszélgetésen emlékeztek meg Pogány Erzsébetéről. A beszélgetésen részt vett Bauer Edit volt EP-képviselő, aki az Erzsébettel közös múltra és a megismerkedésükre tekintett vissza. Visszaemlékezésében kiemelte Erzsike kapcsolati tőkéjét, mellyel összehozta az embereket, s még azokon is segített, akikkel konfliktusa támadt.

„Túl tudott lépni azokon a konfliktusokon, melyeken az emberek nagy része rágódik” – hangsúlyozta Edit asszony. Szólt az Együttélés soraiban végzett, annak érdekében kifejtett közös munkájukról, hogy a szlovákiai magyaroknak saját pártjuk legyen. Erzsébet egyedülálló életpályája példaként szolgál a magyar közösség számára. Emléke megfelelő helyen és kezekben van a köztudatban és a korábban általa vezetett SZAKC társulásnál.

Martényi Árpád, a Rákóczi Szövetség alapító elnöke, az Esterházy Emlékbizottság elnöke beszélt arról, hogy a világszövetségi munka során ismerkedett meg Erzsébettel, aki egyenes ember volt, s fáradhatatlanul munkálkodott a magyar közösségért. Mint elmondta, Erzsike kitartó munkájának köszönhetően a Rákóczi Szövetség elnökségének döntése értelmében az Esterházy Emlékbizottság 2014-ben Esterházy Emlékéremmel tüntette ki az általa vezetett Felvidék.ma hírportált. Bejelentette, hogy Erzsébet emlékére szeretnének egy Pogány Erzsébet Díjat létrehozni, amit olyan személy kap majd, aki követendő példának tekinti Erzsébetet, mint közéleti embert.

A könyvbemutatón Hideghéthy Andrea, Gubík László, Csóti György (Pásztor Péter felvétele)

A SZAKC tagszervezete nevében és Erzsi barátjaként emlékezett néhány kedves anekdotát is felidézve Rubovszky András, a budapesti Széchenyi Társaság elnöke. Ezt követően bejelentette, hogy szívesen venne részt alapítóként a Pogány Erzsébet Díj létrehozásában. „Erzsébetet ne gyászoljuk, hanem tekintsük példaképnek és legyen mindannyiuk szívében egy imponáló személyi-

ség, mivel az igazán nagy magyarokat dicsőítjük és tiszteljük” – szögezte le Rubovszky.

Bárdos Gyula, a Magyar Közösség Pártja Országos Elnökségének tagja a komáromi találkozót említette, amikor Erzsébet adáz harcok után olyan profi sajtóértekezletet szervezett és vezetett, ahol több mint kétszáz újságíró regisztrált és vett részt. „Ő magát háttérembernek vallotta, de mindig tette, amit kellett és egy olyan szervező volt, aki indítást adott nekünk, magyaroknak. Hozzá hasonlóan tegyünk annyit, mint ő...” – mondta Bárdos Gyula.

Végül Erzsike férje, Pogány Tibor írta le azt a meghatottságot, amit az emlékkönyv kapcsán érez, továbbá amiatt, hogy ilyen szép számban gyűltek össze az emlékére rendezett könyvbemutatón. Ezt követően a résztvevők Erzsike sírjához mentek, hogy leróják kegyeletüket.

A könyvbemutatón közreműködött Méry Rebeka, aki felvidéki dalokat énekelt.

(Bölcskei Tímea)

Pogány Erzsébet 60: A be nem teljesült ígéret

1959. december 19-én született Pogány Erzsébet. Engedtessek meg nekem, hogy néhány Pogány Erzsébethez kötődő személyes emléket osszak meg Önökkel akkor, amikor egy csodálatos, 60 évvel ezelőtt született ember életművére tekintünk vissza.

Pogány Erzsébettel 1991. május 21-én találkoztam először a Duray Miklós vezette Együttélés politikai mozgalom pozsonyi központi irodájában, ahol Erzsébet volt az irodavezető. Egy álláshirdetésre jelentkeztem, s ez a nap gyakorlatilag máig meghatározza az életemet. Egészen az 1998-as pártegyesítésig együtt dolgoztunk ott, majd együttműködésünk, találkozásaink azután is folyamatosak maradtak.

Hihetetlen munkabírású, rendkívül találékony, kreatív munkatársként ismertem meg őt, és ami még fontosabb, kiváló emberként és barátként. 1994-ben mindketten Pesten időztünk, ő Csóti György kampányfőnökeként, én a Századvég politikai iskola hallgatójaként, ahová korábbi végzősként szintén ő szervezett be engem. Gyakran találkoztunk, beszélgettünk, máig nem tudom, hogy miért, de nővéri szeretettel (ezt a kifejezést ő használta) segített, ahol csak tudott. Be-

lém rögződött a tudat, hogy nagy baj nem érhet, mert ha gond lesz, szólok Erzsébetnek...

A valóság az, hogy nem is kellett szólnom, erre rendszerint már maga ráérezett. Észrevettem, hogy ezt teszi másokkal is, azaz segít, ahol csak tud. És tette ezt amilyen gyorsan csak lehetett, haladéktalanul, eredményesen.

Csak egy példa a sok közül: 2003-ban 50 éves volt az Aranycsapat londoni 6:3-as

diadala. Én a Szabad Újságnak szerettem volna egy exkluzív interjút készíteni valamelyik – akkor még élő – legendájával. Erről vele nem beszéltem, de egyszer csak csörgött a telefonom, és Erzsébet közölte: „Grosics Gyula vár téged a pesti divatboltjukban egy egyórás beszélgetésre”.

Leghosszabb együttműködésünk a Felvidék.ma hírportál volt, amelyről 2005 végén egyeztünk meg, ő szervezte meg a szükséges háttérrel, mi – a fiaimmal együtt – a honlap technikai részéről gondoskodtunk.

Volt, amikor aggódott, de nem magáért. Utoljára 2018 áprilisában találkoztam vele a somorjai otthonában. Egy rendezvényt szervezett akkor is, amikor megkérdeztem, hogy van, azt mondta, most főleg Bauer Győzőért aggódik. A sors kegyetlen, Erzsébet után egy héttel az akadémikus úrtól is búcsút kellett vennünk...

Számtalanszor megtapasztaltam, hogy az ígéretét mindig betartja. Én mégis egy beteljesületlen ígérettel zárom a visszaemlékezéseket. 2011-ben egy feladatot nem úgy oldottam meg, ahogy ő gondolta, és közölte, ennyi volt a Felvidék.ma-nál végzett munkám. Csendben tudomásul vettem, és írtam egy rövid körlevelet a hírportál valamennyi munkatársának, hogy véget ért az együttműködésünk, és mindenkitől barátsággal köszönök el. A levelet természetesen neki is elküldtem. Negyedórán belül csörgött a telefonom, Erzsébet volt, méltatlankodott, hogy miért kell mindent annyira komolyan venni. Azonnal reagált akkor is, írt egy három rövid mondatból álló körlevelet a munkatársaknak, benne a múlt, a jelen és a jövő. Így hangzott: „Oriskó Norberttel már húsz éve tépjük egymás idegeit. És még húsz évig fogjuk. Ergo: Norbert marad.”

Ez az egyetlen beteljesületlen ígéret, ami vele kapcsolatban az eszembe jut. Az újabb húsz évből ugyanis tizenhárom már nem adatott meg, és ez az, amit rettenetesen sajnállok, sajnálunk valamennyien. De ez sem rajta múltott. Mennyivel jobb lett volna most egy igazi születésnap összejövetelt rendezni!

A hatvanéves kerek évforduló alkalmából is köszönöm, köszönjük mindazt, amivel megajándékozott bennünket. Születésnap ajándékkul magunknak egy könyvet, neki egy könnyecseppet tudunk adni ajándékkul. Isten áldása kísérje őseink földjén is!

Oriskó Norbert

(Elhangzott december 12-én, a Pogány Erzsébet-émlékkönyv somorjai bemutatóján)

Az olasz vezetésű cseh 21. legionárius gyalogezred egyik francia 14 M. 8 mm-es Hotchkiss géppuskáját szemléli meg Masaryk csehszlovák államfő 1918. december 8-án (forrás: Blog.europeana.eu)

Feledésre ítélt ellenállás

Szerző: Babucs Zoltán

Az 1918-1919-es felvidéki cseh expanzióval szembeni magyar ellenállást elsődlegesen az 1919. január 29-i balassagyarmati „csehkiveréssel” azonosítják sokan, pedig nem csak a „legbátrabb városban”, hanem máshol is önvédelmi fegyveres csoportok szerveződtek, hogy eleven torlaszt állítsanak a „birodalomépítő” csehek ellenében.

Az akkori országvesztő politikai időszakban akadtak páran, akik látva a demoralizált hadsereg tehetetlenségét, úgy vélték, szülőföldjük védelmét meg kell szervezniük. Így tett a bajtai származású Drozdy Győző tanító és újságíró, aki az őszirózsás téboly idején a Nemzeti Tanács egyik jegyzője volt, majd a Károlyi Párt országos titkári funkcióját viselte, 1919 januárjától pedig a Nagyatádi Szabó István-féle Országos Kisgazda- és Földműves Párt főtitkárává választották. Idős emberként Elvett illúziók című önéletrajzi munkájában beszámolt akkori ténykedéséről.

Vámosmikolán 101 esztendeje, 1918. december 18-án gyűltek össze a környék hadviselt férfjai. Mivel egyre közeledtek a cseh alakulatok, arról határoztak, nem várnak rá, hogy Budapestről segítség érkezzék, hanem maguk védik meg szülőföldjüket. A 33 esztendős Drozdy Győzöt kérték fel, hogy az eredményes védekezéshez szükséges fegyvert és lőszert szerezze be.

Drozdy nem habozott, azonmód közzé tette a piros betűkkel szedett, hatezer példányban

nyomtatott Toborzó felhívás a csehek ellen! Szervezzük az ellenállást! című kiáltványát.

„Szenvedő, vérző magyar népem! Megvert, letiport, földig alázott nemzet vagyunk. Elhullt véreink szanaszét hevernek a távoli harcmezőkön. Százezrével járnak köztünk a bénák. Árvák, özvegyek jajgatásától hangos az ország. És most adáz haraggal esnek nekünk a cseh, román, szerb, horvát vadak, hogy koncot tépjenek eleven húsunkból. (...) vetélkednek a cseh marta-lócok. Az a szándékuk, hogy a Dunáig leszivárognak és a termő magyar föld minden kincsét elrabolják innen. Elviselhetetlen pénzbeli sarcot vetnek ki a népre. Elrekvirálják a gyermekek számára elrejtett falatot. Tűszokat hurcolnak magukkal.

A sorkatonaság után csőcselék lepi el a falvakat, kik rabolnak és fosztogatnak. A megszállt vidékek népét nyomorulttá akarják tenni, hogy a Csehországba való bekebelezés ellen küzdeni már ne bírjon. A kormány szervezett hadsereggel nem szállhat szembe, mert a békeszerződésben [Helyesen: a belgrádi konvencióban] megfogadta, hogy nem harcol tovább az antánt [sic!] ellen. Ha a kormány ezt megtenné, szerződészegés miatt a nagy világpert már eleve elveszítené. Ellenben a kormány nem köthette ki, hogy a magyar nép köteles tűrni a sarcot, rablást, fosztogatást és az anyaországtól való teljes elzárást. A családot, a tűzhelyet és a kenyeret védő életösztön állította harcba a csehek ellen Pozsony, Komárom, Bars és Esztergom vármegye népét. Ott már egységes a front. Ezt az embergátat most már Hont vármegyének kell továbbfönnia. Rajtunk a sor!”

Az Ipolyszalka környéki falvakat maga kereste fel, hogy buzdítson az ellenállásra. „Én állok az élre – folytatódik a kiáltvány –, hogy szülőföldemet le ne igázzák! Riadót fúvok és hívok mindenkit, a Börzsöny hegyek, a Galla és a Naszály tövében, a kanyargó Ipoly és a fürge Szikince mellett lakó földieimet, Kossuth Lajos kaszás-villás népét, hogy föl, föl fegyverre! Készüljünk a cseh rablók méltó fogadtatására! Háborúból megtért katonatársaim, akik idegen érdekekért is vakmerőn viaskodtak, vegyék kezükbe most a saját érdekükben a vezetést és önök szervezzék meg minden faluban a védősereget.”

Az alakulófélben lévő Földműves Népszövetség segítségét is kérte, szervezzék meg a falvak önvédelmét, Drozdy pedig a Szenc és Léva között álló magyar csapatok parancsnokságával vette fel a kapcsolatot, miközben megpróbált a fővárosból puskákat, géppuskákat, löszert és kézigránátokat szerezni.

Kiáltványát így zárta: „Nem akarunk háborút! Azt akarjuk, hogy lássa a világ, hogy még él a nemzet, amely ezeréves határaink megcsonkításába sohase nyugszik bele! Azt akarjuk, hogy lássa a világ, hogy a magyar kérdést a magyar nép ellen megoldani nem lehet! Azt akarjuk, hogy lássa a világ, hogy míg az utolsó magyar anya az utolsó magyar gyermeket meg nem szüli: egyetlen ember sem tűri el, hogy a kutyabőrbe fúvó cseh dudás parancsoljon itt a magyarnak! Erőt, elszántságot és bizakodást! És nem hiszem, hogy ha az ipolyszalkai választókerületben tízezer önkéntes védő jelentkezik, a szomszédos vármegyék megszervezett népével egységes taktikában megállapodva, olyan iszonyú embersövényt fonunk, mely előtt összeomlik minden betörési kísérlet. Föl tehát a szervezkedésre! Védjük meg földünket, tűzhelyünket! Bennem bízhat ez a nép, mely szeretettel a keblére ölelt. Szülőföldem becsületes, hazafias lakosságát én sohasem hagyom cserben. Elöl fogok állni mindig a küzdelemben, hogy védjem, emeljem, lelkesítsem, bátorítsam és vezessem. Fegyverre hát! Utánam!”

Memoárjában olvasható, hogy a csehek „addig mentek, ameddig hagyták őket. Olyan térképek jutottak birtokunkba, melyek Vác, Balassagyarmat, Salgótarján, Gödöllő, Aszód, Hatvan, Gyöngyös, Parád, sőt Eger is cseh neveikkel, határukon belül szerepeltek.

Az előtörést meg is kísérelték Vác, Balassagyarmat, Ludány, Litke, Losonc, Salgótarján irányába. Az Ipoly bal partján a Drégelypalánk, Ipolyság, Balassagyarmat, Hugyag, Ludány, Litke, Losonc érintésével északkelet felé futó vasútvonal elfoglalásáért – az Ipoly alatt és fölött – harcokat vállaltak, előretörték, s ha nem ment, megfutamodtak. Ahol elképzelték a betörés lehetőségét: portyázó csoportjaik előőrsei után jöttek a nagyobb egységek. Taktikájuk: a vén rókák taktikája volt: a kitapogatás (...)

A 200 km szélességű arcvonalszakasz 30-40 ezer fős nemzetőrségének felfegyverzésére négy vagon fegyvert és munióit szerzett, amelyet Budapest tiltása ellenére a magyar érzelmű vasutasok juttattak célba.

A „törpe imperialista imposztorok” előőrseinek elszigetelésére, utánpótlási vonalaik elvágására, és a vasútvonalak tönkretételére szabályos gerillaháborút szerveztek.

„Partizánharcunk céltudatos, hasznos, igazságos legyen! – olvashatjuk Drozdynál – Ne kívánjuk a másét, a magunkét ne hagyjuk! Az összefüggő szláv községeket ne háborgassuk, hogy jó példát adjunk a kapzsi területéhes támadónak (...) De az összefüggő magyar területekért életünket és vérünket! Önként álljanak össze a kis csapatok, melyek a helyi polgárokkal karöltve arra törekedjenek, hogy az ellenséget megszalasszák.

»Adjatok nekik oldalast, majd csinálják akkor a szaladóst« – így szólt az egyik palócutasítás. A csehek híresek voltak mindig arról, hogyha öten voltak, tízfelé szaladtak. Igyekeztek elszakítani őket anyacsapataiktól. Gyűjtsátok fel raktáraikat! Az összekötő utakat keresztezzétek vizesárokcal! Vasútjaikat robbantsátok föl. Síneiket emeljétek ki vasrudakkal, – de mindezt csak akkor, ha magyar területen garázdálkodnak! Ne feledjétek, hogy Clemenceau kívül nincs a világnak számottevő politikusa, aki megkérdezésük nélkül hajtana másfajú népeket gyarmati szolgátságba [Ebben Drozdy nagyot tévedett!]. Ha csak megállítjuk is őket, máris sokat csináltunk.»

Fegyveres egységek szerveződtek Libádon, Ebeden, Muzslán, Köbölkúton, Bélán, Magyar- és Németezőgyénben, Fűrön, Garamdamásdon, Nagysárón és Nagysallón. „Márpedig ezen a százfalvas plátón, lankásokon, dombokon, völgyekben olyan jól dolgoztak portyázóink, hogy szigetként maradtak a legutolsónak a csehek számításában. A Göncöl szekere minden éjjel végigfutott ezen a tájon, de sohase robogott üresen. Mindig vitt magával néhány cseh halottat a temetőbe” – olvashatjuk a már idézett visszaemlékezésben.

Letkés és Ipolyság között a Pálmay-csoport katonái voltak állásban, akik rendre átkeltek az Ipoly jobb partjára, hogy móresre tanítsák a szemtelenkedő legionistákat. E csoport parancsnoka, a soproni 18. honvéd gyalogezred orosz hadifogságból hazatért századosa, Pálmay Ernő volt Léva utolsó helyőrségparancsnoka és az ottani géppuskás tanfolyam vezetője is. Négy század erejű karhatalmat szervezett katonákból, barsi és honti civilekből, s több alkalommal futamította meg a cseheket. December végén a Magyarország területi integritását zászlajára tűző Felvidéki Egyesület elnökévé választották.

Károlyiék parancsára 1919. január 8-án Lévát fel kellett adnia és embereivel az Ipoly bal

partja mentén húzódó demarkációs vonalra került. A 24 tisztre és 55 katonára lepadt Pálmay-csoport Drégelypalánk, Nagyoroszi és Rétság környékén bonyolódott harctevékenységekbe.

Garamkövesdnél Lukács István tartalékos huszár főhadnagy tízfős egységével kergetett meg száz cseh katonát, akiket Bajta és Leléd között a jégtáblás Garamba szorított. Letkés, Tölgyes, Szalka, Kiskeszzi, Ipolybél, Egeg és Szalatnya, Kisgyarmat fiai is vitézkedtek és útjukat állták a betolakodóknak.

Hasonlóan tett két kormánybiztos, szmrecsányi Szmrecsányi György, valamint beniczei és micsinyei Beniczky Ödön is Érsekújvár vidékén. Január 8-án az Érsekújvár felől érkező cseheket a tardoskeddi és a tótmegyeri magyarok kergették vissza. Találkozóharcok sorozata zajlott le nem csak itt, hanem Kőhídigyarmat és Béla, valamint Losonc és Kassa között is. Harcuk mégsem járt eredménnyel. Erről Drozdy a következőkben emlékezett: „Száz szónak is egy a vége: életében, mikor legjobban remél, akkor is mindent elveszíthet az ember. Hősies, bátor, vitézi harcunkat a Vágtól az Ipolyig – elvesztettük.

A Kismagyaralföldet és a Csallóközt megmenteni nem tudtuk. Mert amikor a csehek látták, hogy előőrseik, portyázó csapataik nem boldogulnak a színmagyar területeken, akkor ukázt írtattak a francia tábornokokkal a Károlyi-kormányhoz. Előretolták reguláris hadaikat, s ezer gépfegyverrel szemben bizony hiába durrogott száz rozsdás Mannlicher. (...) Ez a harc számunkra ezen a tájon elveszett. De nem veszítettük el jó hírünket, becsületünket. És mindörökké megcáfoltuk azt a hazugságot, hogy a magyar területeket is önként adtuk át, mint a nemzetiségek sűrűségeit.”

1919 Budapest történetében is emlékezetes év. Száz esztendeje, 1919. november 16-án őszi vasárnap volt Budapesten, ráadásul az eső is zuhogott. Ezen a napon vonult be – az antant jóváhagyásával – nagybányai Horthy Miklós altengernagy Nemzeti Hadserege a magyar fővárosba. (bz)

Évezredes hagyomány: tanulj és dolgozz

Duray Miklós Vitaindító előadása Párkányban, Az oktatási struktúrák helyzete Kárpát-medencei összehasonlításban c. konferencián, 2019.11.9-én

Van a családjunk birtokában egy váci mesterlegénynek mintegy kétszáz évvel ezelőtti inas könyve, aki otthon megtanulta a szakma alapjait, majd a kor szokásához híven útra kelt, bejárta fél Európát szakmai tudásának gyarapítására és egyéb tudások megszerzésének céljából. A mestersége címerét igazoló könyvében mintegy harminc, vörös viaszba merevített pecsét található, amelyek azt igazolják, hány helyen és kinél szerezte a tudását kiegészítő ismereteit. A pecséteket az akkori kor erkölcsé szerint csupán akkor kaphatta meg, ha teljesítette az elvárásokat. Akkor ilyen pecsétet csak megszolgálva lehetett kapni, nem igazán ismerték a dugipénzt, sem a plágiumot. Abban a korban nagyobb erkölcsi súlya volt a lóvásárban a tenyérbe csapásnak, mint most a jogászok által megszövegezett adásvételi szerződésnek. Az is igaz, hogy aki akkor megszegte az íratlan szabályt, erkölcsileg semmivé lett, aki most szegi meg a jog írott szövegét, legfeljebb anyagilag jár rosszul, de semmilyen erkölcsi következménye nincs. Kétszáz év alatt ennyire felhígult a jellemünk, noha ezt ma fejlődésnek nevezzük.

Ezt a múltidéző eszmefuttatást csupán azért írtam le, mert úgy érzem, hogy ma is ugyanaz vezérel bennünket, mint annak idején: a tudás megszerzése, a szakismeret elsajátítása és a megélhetés biztosítása, csak hogy a korábbiakhoz képest ma ezt erkölcsi kötelek nélkül vagy laza kötelekben képzeljük el/képzelik el sokan. Sajátos, hogy a kommunista hatalomátvételtől, 1947-1950 táján a sorkommunisták sem vonták kétségbe ezt a korábbi összefüggést. Az általános fellazulás az 1970-es években következett be. Ma pedig két részre szakadt a társadalom: az ügyeskedőkre és a dolgozókra. Ennek a két tábornak csupán kisebb részét alkotják azok, akik a TANULÁST és a DOLGOZÁST tartanák napi életük fontos részének. Ez a szemlélet azonban ugyanígy megjelenik a közélet politikai részében is: nem teremteni kell, hanem szerezni.

Nem csupán konzervatív szemléletet jelent, ha arra utalok, ezt nem lehet így folytatni, noha számomra fontos lenne, ha a két szónak lenne erkölcsi következménye. A társadalom, az oktatás, a gazdaság, az emberi kapcsolatok, a nemzet kapcsolatrendszere, a térségi együttműködés, az európai összefogás, a kétezer éves keresztény értékrend és az ezen túlmutató keresztény-zsidó tízparancsolati szemléletazonosság lenne a meghatározó. Ez utóbbi között a választóvonalat azonban nem az eszmei különbözőség vonta meg, hanem a római birodalom hatalmi fondorlata.

De mit kezdünk a mostansággal/mával?

Nagyon egyszerű a recept. Ott kell kezdeni, ahol minden kezdődik. A család az alapvető társadalmi egység és érték, ebből származik a nemzet is. A magyar nyelv logikája szerint ez kétségbevonhatatlan. A nemzés a család és az ezt létrehozó nemzetség majd az ezt alakító nemzet az alapja a társadalomnak. Ezzel a gyökereknél kötünk ki, ami azt jelenti, hogy piramis szerkezetben kell gondolkodnunk: család, családok közössége, nemzeti közösség, ennek a közösségnek az iskolái, a nemzeti nyelv használata és ezen a nyelven történő iskoláztatás, és amikor elérte a nemzetet összefogó alapvető tudásszintet, kell kibontakoztatni a világban. De ez a recept mégsem olyan egyszerű, mert a nemzet államhatárokkal lett szét darabolva és mindegyik részében eltérők a körülmények és ezeket a különbözőségeket kell úgy összeszervezni, hogy a rendszer ne essen szét. Ennek egyik eszköze az államhatárokon átívelő kapcsolatrendszer, amelynek a legsikeresebben kialakítható része a határmenti szomszédos területek és intézmények közötti együttműködés. Társadalmilag pedig a két legfontosabb része az oktatási és művelődési programok összehangolása, valamint a gazdaságfejlesztés

Ehhez azonban program kell, nem csupán oktatási, gazdasági, hanem társadalomépítő is. Erről kell beszélnünk Kárpát-medence-szerte, és tennünk érte.

Iskoláink jövője a tét!

ALBERT SÁNDOR írása

Köztudott, hogy Szlovákia közoktatása több sebből vérzik: pénzhányban szenved, az oktatási módszerek elavultak, a tartalmi reform máig várat magára, az igazán elhivatott és felkészült pedagógusok elhagyják a pályát, a felvidéki magyar iskolák egy része a gyerekhiány miatt finanszírozhatatlanná válik és bezár.

Az elmúlt két népszámlálás adatai alapján 110 ezerrel csökkent a felvidéki magyarság létszáma és a szociológusok szerint a 2020-as népszámlálás után akár 400 ezer alá is csökkenhet ez a szám.

Természetesen ennek arányában a magyar iskolába íratott gyerekek száma is csökkent, miközben az épületek, tehát az intézmények száma lényegében nem változott.

Ezért /is/ szembesülünk azzal, hogy iskoláink lassan kiürülnek, hiszen az épületek, tehát az intézmények száma megmaradt. Jelenleg is van 244 alapiskolánk, 23 gimnáziumunk és 37 szakközépiskolánk.

Igaz, ezeknek az iskoláknak egy része vegyes, tehát magyar és szlovák osztályokkal működő intézmény, ami nem szerencsés, mert a tapasztalok alapján ez is gyorsítja az asszimilációt.

Egy kicsit leegyszerűsítve, ma a felvidéki magyar közoktatás egyik alapvető problémája az, hogy sok az iskola és kevés a gyerek, ezért a meglévő iskolaépületeket nem tudjuk megtölteni diákokkal.

A településszerkezetből adódóan alapiskoláink csaknem 43%-a alsótagozatos iskolaként, általában nagyon kis létszámmal működik. Az alacsony létszám alatt azt kell érteni, hogy az említett iskolákban gyakran csak 2-3 esetleg 5-6 gyerek tanul – összevont évfolyamokban.

Ezek az iskolák állandó pénzühiánnyal küszködnek, mert a fejkvótából képtelenek megélni, és ha az önkormányzat nem tud külön forrásokat biztosítani a működtetésükre, akkor előbb-utóbb bezárnak.

Az elmúlt 15 esztendőben csaknem 60 magyar iskola zárta be kapuit, többnyire a gyerekhiányra, vagy pénzühiányra hivatkozva. Ez év szeptemberében pl. 6 alapiskola és egy középiskola szűnt meg.

Bárdos Gyula Csemadok-elnök átveszi a díjat

Az iskolabezárások tehát nem egyedi esetek. Ez egy trend, amit meg kell állítani, ha azt akarjuk, hogy még unokáink is magyar iskolába járjanak. Az elmúlt hónapokban kidolgoztunk egy tanulmányt, amely a hálózat átalakításához és iskoláink versenyképességének növeléséhez kíván segítséget nyújtani. Ezt a tanulmányt 10-12 vitafórumon már be is mutattuk.

A fórumokon oktatási szakemberek, iskolavezetők, polgármesterek és szülők vettek részt, de több esetben a politika is képviseltette magát.

A tervezeten valószínűleg lenne mit javítani, tökéletesíteni, de érdembeli javaslatok nem érkeznek és az érintett felek magukba zárkoznak.

Talán úgy gondolják, hogy a probléma magától megoldódik

A polgármesterek és a politikusok az iskolák hosszútávú fenntarthatóságának érdekében sem mernek hozzányúlni az intézményekhez, mert félnek a népszerűségvesztéstől.

Az átalakításokat persze az iskolák sem kezdeményezik, hiszen ők ellenérdekeltek. Az iskolák többnyire semmilyen változásnak nem örülnek, mert a változás bizonytalansággal párosul, pl. azzal, hogy ki lesz majd az átalakított intézmény igazgatója.

Mi úgy gondoljuk, és a tanulmányban ezt meg is fogalmazzuk, hogy a nagyon kis létszámmal működő alapiskolákat és középiskolákat csak intézmény-összevonásokkal, kistérségi iskolák, ill. iskolaközpontok létrehozásával lehet versenyképessé tenni.

Ezeket az átalakításokat viszont nem lehet fentről irányítani. A kezdeményezés csak helyi szintről indulhat, és megvalósításuk is csak az érintettek bevonásával és az adott régió adottságainak figyelembevételével történhet. Ehhez pedig közös tárgyalóasztalhoz kellene ültetni az érintett feleket.

De kinek a szavára hajlandók „megmozdulni”?

A Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetségének égisze alatt, és a Comenius pedagógiai intézet szakmai támogatásával mi kidolgoztuk az átalakítás lehetséges változatait, de a folyamat elindításához szükség van a pártokra és a politikára.

Úgy gondoljuk, hogy ők azok, akik a pártszínekben indult polgármesterek révén megtehetnék az első lépéseket. Hiszünk abban, hogy az önkormányzatokban, a pedagógusokban, a szülőkből, a felvidéki magyarságban még él az önvédelmi reflex!

Mert ha nem, akkor a meglévő kis létszámú iskoláink jelentős hányada fokozatosan kiürül, bezár és az oktatási autonómiáról szőtt álmaink is szertefoszlanak. Lehet, hogy Dunaszerdahelyen, és Komáromban majd marad néhány magyar iskola – mutatóban, de az iskolahálózatról már csak szomorú emlékeink lesznek.

Nem akarom dramatizálni a helyzetet, de most iskoláink jövőjéről van szó! A felvidéki magyarság jövőjéről!

És ezért tenni kell!

Angyalok és Királyok...

Megtippelni sem egyszerű, vajon hány adventi koncertet adtak az idén kiváló felvidéki zenészeink. A Sipos Dávid, Vadkerti Imre, Zsapka Attila Menyből az angyal c. zenés műsorukkal tették még izgalmasabbá, szebbé a várakozás időszakát (pl. Nagybalog, Felsőrás, Feled, Vága, Köbölkút). Ezzel párhuzamosan a Három Királyok (Derzsi György, Kovács Koppány, Vadkerti Imre) is járták a terepet (pl. Berzéte, Gömörpéterfala, Tallós).

Rendszerint vendégeket is hoznak magukkal. Például Jónás Csaba vers- és mesemondót, aki Wass Albertet úgy tudja tolmácsolni, ahogy senki más. És itt van Bertók István billentyűs-virtuóz, aki szintén kész csoda az improvizációk terén (is).

Van, amikor templomi koncertet adnak (ilyen volt a vágai is, ahol címlapfotónk készült, az alsó kép pedig ugyanitt, a Három Királyok fellépésén), van, hogy jótékonyság est keretében lépnek fel (így volt Köbölkúton, ahol két kisgyermek gyógyulásáért zenéltek).

A kárpátaljai Nagydobronyi Irgalmas Samaritánus Református Gyermekegthon részére, a szőgyéni Nagyboldogasszony-templomban szólt a zene. Ott a Kormorán jóvoltából, amelynek szintén a mi Vadkerti Imrénk az énekes. Az ember néha azt gondolná, biztos van neki egy hasonmása is...

Nagyszerű, ahogy énekelnek, kifinomult érzékkel állítják össze a műsorokat, és hallatlan tiszteletet tanúsítanak a közönség iránt. Az pedig hálás nekik, mert ezek a fiúk a megmaradásunk reményét is folyamatosan éltetik. (on)

FELVIDÉKI MAGYAROK – elektronikus folyóirat, kiadta a SZÖVETSÉG A KÖZÖS CÉLOKÉRT (SZAKC)
 Kapcsolat: 815 57 Pozsony, Május 1 tér 10-12. / 815 57 Bratislava, nám. 1. mája 10-12.,
 e-mail: szovetseg@szakc.sk. A Felvidék.ma hírportál cikkei nyomán szerkesztette: Oriskó Norbert

2019/4. FOLYÓIRAT MEGJELENÉSÉT A NEMZETI KULTURÁLIS ALAP TÁMOGATTA

